The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXX | Kaina 3c | Chicago, Ill., Antradienis, Vasario-February 2 d., 1943 | No. 27

W. CHURCHILL TURKIJOJ

TARP DONO IR VOLGOS ŽUVO 330,000 GERAI GINKLUOTŲ VOKIEČIŲ KAREIVIŲ

Stiprus nacių kariuomenės daliniai dar priešinasi rusams Stalingrado šiaurėje

LONDONAS, vas. 1 d. — Britų premjeras Winston Churchill randasi Turkijoj, šiandien paskelbė atsakomingi britų valdžios atstovai. Churchill nuvyko Turkijon tiesiai iš Casablankos.

Manoma, kad premjeras pasiulys turkams prisidėti prie sąjungininkų ir pašalinti Turkijai gresiantį karo pavojų. Churchill vyko Turkijon su konkrečiais sąjungininkų pasiulymais ir tikimasi, kad turkai juos priims.

MASKVA, Rusija, vas. 1 d. — Stiprus vokiečių kariuomenės daliniai, kurie atkakliai priešinosi pačiame Stalingrade ir Stalingrado fronte, tapo sunaikinti, skelbia oficialūs sovietų valdžios pranešimai. Šiaurės fronto ruože naciai dar priešinasi, bet rusai tikisi ir juos netrukus likviduoti.

Sovietų karo vadovybė patyrė, kad Stalingrado fronte vokiečiai turėjo ne 220,000 kareivių, kaip pradžioje buvo skelbiama, bet iki 330,000 gerai ginkluotų karių. 46,000 šių kareivių randasi sovietų nelaisvėje, tuo tarpu didelė jų dauguma palaidota sniego pusnyse tarp Dono ir Volgos.

Sovietų kariuomenė paėmė nelaisvėn vokiečių generolą von Paulus, kuris komandavo visiems Stalingrado frontams. Kartu su gen. Paulus, nelaisvėn pateko 15 "ašies" generolų. Daugumą generolų sudaro vokiečiai, bet yra ir rumunų.

Stalingrado fronte rusai paėmė 744 vokiečių lėktuvus, 1,517 tankų, 6,523 kanuoles, 1,421 mortarus, 7,489 kulkosvaidžius, 60,464 automobilius, 575 šarvuotus vagonus ir didžiausius kalnus įvairiausių šovinių.

Nelaisvėn paimtas gen. von Drebber pareiškė, kad vadovaują generolai senai patarė Hitleriui nutraukti pasipriešinimą, bet Hitleris įsakė gintis. Tolimesnį pasipriešinimą vokiečių generolai skaitė beprasmiu ir net kriminaliniu. Gen. Drebberį paėmė nelaisvėn 35 metų amžiaus sovietų pulkininkas.

BERLYNAS, Vokietija, vas. 1 d. — Dalis šeštos vokiečių armijos, kuriai vadovavo gen. von Paulus, buvo priversta padėti ginklus, bet Stalingrado šiaurėje vokiečių kariuomenės daliniai ir toliau tebesigina, šiandien paskelbė vokiečių kariuomenės štabas.

TUNISIJOJ AMERIKOS KARIUOMENĖ SULAIKĖ PRASIVERŽUSIUS NACIUS

Sąjungininkai sušaudė 11 "ašies" šnipų, kurie parašiutais nusileido užfrontėje

LONDONAS, vas. 1 d. — Amerikos kariuomenė sulaikė pietų Tunisijos frontuose prasiveržusius vokiečių kariuomenės dalinius, sako iš Afrikos atėjusios žinios.

Roba srityje britų kariuomenė privertė vokiečius trauktis atgal. Iš rytų britai okupavo Zuarą ir spaudžia vokiečius prie Tunisijos kalnų.

Amerikos aviacija padėjo sausumos kariuomenei naikinti vokiečių tankus.

Sušaudė nusileidusius nacių šnipus

SĄJUNGININKŲ ŠTABAS š. Afrikoj, vas. 1 d. — Sąjungininkų karo vadovybė šiandien sušaudė 11 "ašies" šnipų, kurie parašiutais nusileido tolimoje užfrontėje.

Sušaudyti penki vokiečiai, trys prancuzai ir trys arabai. Mirties bausmės vykdymas buvo viešas, jis vyko Biskara miestelyje.

Parašiutais nusileidę priešai dėvėjo civilinius drabužius. Arreridy srity sušaudyti du arabai, kurie padėjo parašiutininkams.

Nacių tankai 7 colių storio

LONDONAS, vas. 1 d. — Roba srityje vokiečiams pavyko pralaužti sąjungininkų pozicijas naujais tankais.

Paaiškėjo, kad vadinamas Mark VI vokiečių tankas turi 7 colių storio plieno sienas. Kiekvienas tankas turi 88 milimetrų patrankas. Prasiveržė 52 Mark VI nacių tankai, bet britams pavyko du sunaikinti. Šiandien vokiečiai ne tiktai sulaikyti, bet priversti trauktis atgal.

Amerikiečiai laimi Makhnassy fronte

LONDONAS, vas. 1 d. — Amerikiečių kariuomenė paėmė ne tiktai Makhnassy miestelį, bet prasiveržė tolokai į rytus, šiandien pareiškė sąjungininkų štabas.

Šeštadienį vokiečiams pavyko užimti kelias pozicijas Faid tarpkelio srity, bet ir čia amerikiečiai sustabdė nacių ataką.

Amerikos aviacija padeda sausumos kariuomenei.

ORAS

Šaltas.

Saulė teka — 8:03; leidžiasi — 6:07.

Sąjungininku Karo vadai Casablankoj

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Kasablankoje Prezidentas Rooseveltas ir premjeras Churchill konferuoja su karo vadais. Iš kairės į dešinę: Lt. eGn. H. H. Arnord, Chief of U. S. Air Force; Adm. Ernest J. King, Commander in-Chief of U. S. Fleet; Churchill; Roosevelt; Gen. Sir Alan Brooke, Chief of Imperial Staff; Sir Dudley Pound, First Sea Lord; ir Gen. George C. Marshal, Chief of Staff U. S. Army; stovi iš kairės į dešinę: nežinomas Britų karininkas; Lt. Gen. Hastings Ismay, Chief of Staff to Office of Minister of Defense; Vice Adm. Lord Louis Mountbatten, Chief of Combined Operations; nežinomas Amerikos kariškis; Field Marshall Sir John Dill; Air Marshall Sir Charles Portal; ir Harry Hopkins. *(Army Air Corps Photo from OWI).*

ŠIOS DIENOS KARO VEIKSMAI

RUSIJOJ: Stalingrado fronte kovoję vokiečiai pasiduoda nelaisvėn. Rusai paėmė 16 "ašies" generolų. Vokiečiai priversti trauktis Kaukazo fronte ir ties Voronežu. Stalingrade rusai paėmė daug karo medžiagos.

LYBIJOJ: Britų kariuomenė paėmė Zuarą. Apšaudo vokiečius Tunisijoj.

TUNISIJOJ: Amerikos ir britų kariuomenė atmušė vokiečius pietų Tunisijos frontuose. Bombardavo vokiečių pozicijas Gabes srityje.

ITALIJOJ: Sąjungininkų aviacija bombardavo Siciliją, Kalabriją ir Kataniją. Sunaikinti italų uostai ir geležinkelių stotys.

N. GINĖJOJ: Amerikos ir Australijos aviacija puola japonus Timor saloje ir Mubo pozicijose.

— Paryžiuje užmuštas prancuzų legijono viršininkas. Jis nušautas Chambery priemiestyje.

BOMBARDAVO JAPONŲ BAZES TIMOR SALOJE IR NAUJOJ BRITANIJOJ

Kas pajėgs 15 minučių ilgiau priešintis, tas laimės karą, sako fašistam Mussolini

SĄJUNGININKŲ ŠTABAS Australijoj, vas. 1 d. — Amerikos ir Autralijos aviacija bombardavo japonų bazes Koepange, kurios randasi Timor saloje, šiandien paskelbė gen. MacArthur štabas.

Mubo fronto ruože sąjungininkų aviacija padėjo kariuomenei pulti japonų pozicijas.

Rabaul uoste užpulti japonų laivai ir karo medžiagos sandėliai.

Guadalkanale japonai bus išnaikinti

PEARL HARBOR, vas. 1 d. — Laivyno sekretorius yra įsitikinęs, kad 30 dienų laikotarpyje Amerikos karo jėgos sunaikins organizuotą japonų pasipriešinimą Guadalkanale.

Knox inspektavo Amerikos pozicijas Pacifike ir rado pagrindo didelėms viltims.

Netrukus mes turėsime labai gerų progų Tokijo bombarduoti, sako Knox. Negaliu pasakyti kada Tokijo bus bombarduojamas, bet tegu japonai pasiruošia, pareiškė Knox.

Mussolini kalba apie "pergalę"

ROMA, Italija, vas. 1 d. — Kas pajėgs 15 minučių ilgiau pasipriešinti kovos lauke, tas laimės šį karą, šiandien pareiškė Mussolini sukviestiems fašistų milicininkams.

Mussolini minėjo 20 metų fašistų milicijos sukaktuves ir patarė italams nenusiminti dėl Afrikos pralaimėjimų.

Mes sugrįšime į Afriką, nes ten žuvusieji italai paliko neišdildomas musų civilizacijos žymes, tvirtina Mussolini.

Vokiečiai nebuvo pasiruošę karui?

ŠTOCKHOLMAS, Švedija, vasario 1 d. — Jeigu Vokietija butų žinojusi, kad jai teks tiek daug kentėti Rusijos ir šiaurės Afrikos frontuose, tai 1939 metais butų baigusi karą, rašo dr. H. Michale nacių spaudoj.

"Muenchener Nachrichten" redakcijos straipsnyje Michale tvirtina, kad šešių metų pasiruošimas karui buvo nepakankamas.

Vokiečiai turėjo daug geriau pasiruošti, tai butų nepralaimėję.

— Vokiečiai šaudo kiekvieną nelaisvėn paimtą alzasietį.

Ed. Flynn atsisakė buti ministeriu

WASHINGTON, D. C., vas. 1 d. — Prezidentas Rooseveltas šiandien paprašė senatą atšaukti Edward Flynno patvirtinimą J.A.Valstybių ministeriu Australijon.

Pats Edward Flynn parašė Rooseveltui laišką, kuriame prašo neskirti jo ministeriu.

Flynn nepatenkintas, kad jo paskyrimas iššaukė senate tokių didelių politinių ginčų.

— Aukščiausias teismas neleidžia gydytojams vartoti apsaugos priemonių neštumui išvengti.

— Prezidentas pasiuntė senatui patvirtinti J.A.Valstybių ir Kinijos sutartį.

— Karo Informacijos Įstaiga įsakė sustabdyti 240 įvairių valdžios leidinių.

— Senato teisių komitetas nutarė patvirtinti teisėją W. B. Rutledge aukščiausian teisman.

Vėliausios Naujienos

— Churchillį Turkijon lydėjo šeši aukšti sąjungininkų karo vadai. Pasitarimai vyko turkų teritorijoj, Syrijos pasienyje. Pasitarimuose dalyvavo turkų prezidentas ir aukšti karo vadai. Susitarta dėl visų principinių klausimų.

— Sovietų kariuomenė paėmė Svatovo ir veržiasi Charkovo kryptimi.

— Japonai skelbia esą Salomonų vandenyse įvykęs karo laivų mūšis, kurio metu jiems pavyko nuskandinti 5 Amerikos karo laivus.

— Amerikos kariuomenė iš Makhnassy srities veržiasi prie juros, kad galėtų atkirsti gen. Rommelio kariuomenę nuo šiaurės Tunisijos.

— Rene Massigli, buvęs prancuzų ambasadorius Turkijoj, pasiekė Angliją. Prancuzų dauguma remia kovojančius prancuzus, tvirtina Massigli.

— Sovietų fronte užmuštas italų generolas Giulio Martinati.

— Kariuomenės vadovybėje keliamas balsas apie reikalą rekvizuoti privatinius automobilius.

PREZIDENTAS TARĖSI SU SEKRETORIUM CORDELL HULL, ADMIROLU STARK

Viceprezidentas Wallace, sen. Barkley ir mažumų lyderiai pakviesti į Baltąjį namą

WASHINGTON, D. C., vas. 1 d. — Prezidentas Rooseveltas, sugrįžęs iš karo vadų konferencijos Casablankoj, šiandien pradėjo informuoti atsakomingus pareigunus apie padarytus nutarimus ir aptartus klausimus.

Pirmiausia prezidentas tarėsi su užsienio sekretorium Cordell Hull. Prezidentas jau vakar vakare trumpai matėsi su sekr. Hull. Šiandien vėl ilgai tarėsi su Hull ir sekretoriaus padėjėju Sumner Welles. Prezidentas informavo adm. Stark apie padarytus nutarimus ir davė reikalingus įsakymus.

Stephen Early šiandien paskelbė, kad po pietų prezidentas yra pasiryžęs informuoti atsakomingus kongreso lyderius apie konferencijos nutarimus ir pasiektus rezultatus.

Prezidentas iškvietė į Baltąjį namą viceprezidentą Wallace, demokratų lyderį Barkley, užsienio komiteto pirmininką Connally, mažumų lyderius McNary ir Austin.

Į Baltuosius Rumus atvyks atstovų rumų pirmininkas Rayburn, republikonų lyderis Martin ir daugelis kitų. Prezidentas kelionėje išbuvo tris savaites ir nukeliavo 14,000 mylių.

Komunistai sudarė valdžią Jugoslavijoj

LONDONAS, vas. 1 d. — Patirta, kad Jugoslavijoj sudaryta komunistiška "liaudies valdžia", kuri turi savo "parlamentą ir atstovus". Komunistų vadovaujami partizanai remia naujai sudarytą "valdžią".

Komunistų partizanams vadovauja keli jugoslavai, o šiems vadovauja tulas Tito.

Tvirtinama, kad misteriškas Tito yra ne kas kitas, bet Vasili Lebedev, buvęs sovietų ambasados Belgrade patarėjas.

Advokatas teisman atnešė duris

HOLLYWOOD, Cal., vas. 1 d. — Artisto Flynn advokatas Jerry Giesler prisiekusiųjų teisman atgabeno duris, kurios buvo Flynno draugo kambariuose.

Mrs. Hansen tvirtina, kad Flynn užsklendė duris, kai jiedu įžengė į kambarėlį.

Tuo tarpu advokatas nori įrodyti, jog tai yra neteisybė, nes durys jokio užrakto neturi ir neturėjo, niekas jų užsklensti negalėjo. Advokatas turi ir liudininkų, kurie tvirtina, jog duryse nepadaryta jokių pakaitų.

Naujienų Raštinės VALANDOS
★
kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro.
★
ŠEŠTADIENIAIS
tiktai iki 4 val. popiet.
★
SEKMADIENIAIS
bus uždaryta.
★
Apgarsinimus telefonu
CANAL 8500
galit priduoti sekmadieniais nuo 4 iki 6:30 popiet.
"NAUJIENŲ" ADM.

KORESPONDENCIJOS

GARBINGAS LIETUVIS POVILAS GLEMŽA MIRĖ

NEW YORK, N. Y. — Viso didžiojo New Yorko lietuvius giliai palietė žinia, pranešusi, kad sausio 14 d. pasimirė žinomas pramonininkas Povilas Glemža. Po sunkios ir ilgos ligos mirė savo namuose Scarsdale, N. Y. Mirė kaip tik išvakarėse savo šešiasdešimt aštuntojo gimtadienio. Velionis gimęs Panemunėje, Rokiškio apskr. 1875 m. sausio 15 d. Kazimiero ir Teklės Butkevičiutės Glemžų šeimoje. Į Ameriką velionis Povilas Glemža atvyko 1906 metų pavasarį.

Velionies Povilo Glemžos, kaip ir kiekvieno lietuvio išeivio, besiveržiančio į gyvenimą, eitas kelias buvo sunkus ir kietas. Jaunystės dienomis jis paliko tėviškę ir ieškodamas jį traukusio mechanikos darbo pasiekė net Petrapilį, tuolaikinę carinės Rusijos sostinę. Ten garsiuose Putilovo metalo dirbinių fabrikuose pradėjo savo karjerą, pelnydamas kuklų jauno žmogaus pragyvenimą. Tai buvo tik jo pradžia. Jis dienomis sunkiai dirbdamas, vakarais, kartais net naktimis, lankė mechanikos mokyklą. O juk

POVILAS GLEMŽA

daugumą lietuvių, nepasiturinčių šeimų vaikai, tik savo triusu, savo vargu galėjo pasiekti mokslo.

Petrapilyje, nors tada jaunam Povilui Glemžai darbas ir mokslas sekėsi, bet jis ten ilgai negyveno. Lietuvos laukų ir gamtos sunui Povilui didžiulis Petrapilis buvo per troškus, per slėgiantis, tad jis iš Petrapilio atsikėlė į Liepojų, atvyko arčiau savo gimtojo kampo, arčiau tėviškės. Liepojuje tęsė mokslą ir dirbo uosto valdinėse dirbtuvėse. Čia jis padarė didelę pažangą ir buvo paskirtas tose dirbtuvėse instruktorium. Jo alga jau tada siekė 500 rublių mėnesiui. Liepujuje susipažino su Sofija Žioglyte ir sukurė taip patvarią šeimą.

Kilus rusų japonų karui — 1905 metų pradžioje gavo atsakingą paskyrimą Vladivastoko uosto dirbtuvėse, į kur su visa šeima ir nuvyko. Jau tada tose dirbtuvėse buvo daromi pirmieji bandymai su povandeniniais laivais. Prie tų mėginimų dirbo ir velionis. Tačiau tolimas Sibiras Povilui nepatiko. Jis pabuvęs ten tik šešetą mėnesių, nutarė grįžti į savo tėviškę — Pandėlį, kuriame jis augo ir ėjo pradžios mokslą. Nors gimtąjį kampą Povilas Glemža labai mylėjo, bet ką veikti mechanikui žaliuose Lietuvos laukuose. Keletą mėnesių pasilsėjęs, pasuko tuo keliu, kuriuo šimtai tukstančių lietuvių tada keliavo. Jis 1906 metų pavasarį atvyko į New Yorką, atvyko su šeima — žmona ir dviem dukrelėmis ant rankų.

Čia, šiame pramonės mieste, New Yorke, Povilas Glemža, jau patyręs mechanikas, pradėjo darbą. Bet nebuvo pradžia tokia lengva. Tik užgrudytas lietuvio budas neleido jam nusiminti ir sunkiausiose valandose. Dirbdamas kitiems, jis pradėjo galvoti apie savo, nuosavą biznį. Sunkiai dirbdamas vis nesitraukė nuo įvairių tyrinėjimų, keletą išradimų užpatentavo. O pagaliau pasisekė įsteigti ir savo biznis, fabrikėlis. Kaip ir visi lietuviai, taip ir Povilas Glemža savo pirmąjį biznį įsteigė Grand St., Brooklyne. Darbą pradėjo tik su dvylika darbininkų. O jam skiriantis su šiuo pasauliu, jo įmonė išaugo iki didžiulio fabriko New Yorke, pasaulyje garsiame Broadway. Jis sukurė ir paliko šešiuose didžiuliuose aukštuose savo įmonę, kuri visu šimtu procentų šiandien tarnauja musų šalies karo pramonei.

Povilas Glemža buvo vienintelis savo įmonės American Radio Corporation savininkas ir prezidentas. Jo įmonėje visada dirbo nemažas skaičius lietuvių. Daugelis jų čia išmoko amato. Jis lietuviais ypatingai rupinosi. Kartą, bepasirašinėdamas algų čekius, pastebėjo, kad vienas lietuvis, jo darbininkas, jau pradėjo keisti savo pavardę. Ar neišbars jo velionis. Jis mylėjo lietuvius, savo brolius ir seseris. Mylėjo Lietuvą, kurioje keletą kartų po karo lankėsi. Nuoširdžiai rėmė kiekvieną lietuvišką pastangą, skaitė lietuviškus laikraščius ir juos rėmė.

Velionis paliko didžiulę įmonę, paskutiniu laiku gyveno gražiame Scarsdale, o taip pat turėjo puikius namus Floridoje. Liko jo našlė Sofija Glemžienė, dvi dukterys, kurių viena ištekėjusi už Tado Mačiulaičio, o kita už Armon Rafaeli. Abu žentai jau eilę metų dirbo kartu su velioniu ir buvo stiprus jo padėjėjai. Taip ir ateityje bizniui vadovaus Tadas Mačiulaitis ir Armon Rafaeli.

Garbingo lietuvio, kuris savo darbštumu iškilo ir suteikė garbės musų tautai, paskutinę kelionę aptarnavo laidotuvių direktorius Juozas Garšva. Palaidotas Brooklyne, Šv. Jono kapinėse.

Povilas mirė, kada jis buvo ikalingiausias taip besivystančiai Amerikos pramonei, bet jį išplėšė iš musų tarpo žiauri mirtis, kuri yra ... "Tas kraštas juros nerimos .."

Tegu bus rami jam Dėdės Samo žemelė.

Vladas Barčiauskas

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 S. Western Ave. — Telefonas GROVEHILL 0142
1410 S. 50th Ave. — Cicero, Illinois — Telefonas CICERO 2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4332—34 S. California Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Klausykite musų radio programo pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais nuo 8—iš stoties WGES (1390 kilo.)
Su POVILU ŠALTIMIERU

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE — Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. — Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET — 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET — Phone YARDS 0781

MAŽEIKA — EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVENUE — Phones YARDS 1138—1139

LACHAWICZ IR SUNŲS
SKYRIUS 42-44 EAST 108th STREET — Tel. PULLMAN 1270
2314 WEST 23rd PLACE — Phone CANAL 2515

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE — Phone PULLMAN 9661

ŽAGARIEČIŲ DAINŲ VAKARUI PRAĖJUS

Žagariečiai turėjo dainų vakarą Hollywood Inn svetainėje. Tas jų vakaras buvo tikrai įdomus ir skaitlingas, nes jie turėjo Chicagos Vyrų Chorą, kuris tur but yra vienas iš seniausių chorų Chicagoje. Ir kur jie dainuojasi, ten visuomet turi geras pasėkas.

Šią žiemą tas pats choras statė scenoje veikalą "Blinda" ir pastatymas visiems patiko, nes chorą veda tvarkiai ir gerai K. Steponavičius.

Vyrų Choras atidarė vakarą su Amerikos Himnu ir dar keletą puikių dainelių sudainavo. Viena daina labai visiems patiko. Ji yra atvežta iš musų tėvynės Lietuvos, kada Pirmyn Choras lankėsi Lietuvoje. Iš tikrųjų pp. Steponavičiai yra abudu puikus žmonės ir mes jų tai gerbiame, o žagariečiai taria nuoširdų ačiu Vyrų Chorui ir jo vedėjui K. Steponavičiui.

Toliau sekė kita programos dalis. Ją išpildė Cicero moterys. Jos taip pat sudainavo keletą dainelių ir jų ta grupė, nors dar jauna, bet gerai dainuoja. Jei jos nepatingės, tai galės išsilavinti gana gerai, nes jos turi moterų su gerais balsais. Tad ir joms ačiu už daineles.

Dainavo Frances Burba, kuri lavina savo balsą. Ji dar jauna dainininkė, bet ji gali išaugti į operos žvaigždę, jeigu savo darbą tęs ir toliau. Dainavo dvi seserys. Tur but dar pirmą kartą pasirodė estradoje. Jos abi jaunos, bet gerai sutaria. Ačiu joms.

O toliau apie parengimo biznį. Prie baro jie tik dirbo sušiję, patarnavo ir darė gerą biznį. Bartenderiai buvo M. Masiukna ir Rincienė, Levickienė ir Kasparas. Darbavosi lyg tikri bartenderiai, nes buvo geros komisijos, viskas buvo sutvarkyta kogeriausia. No. 1 komisijoj buvo R. Šniukas, Dvilaitienė, Arlauskas.

Taipgi jie turėjo svetį M. Pauparą iš Dayton, Ohio. Jam Chicaga labai patiko, o labiausia vaišingi žagariečiai. Jis gal ir apsigyvens Chicagoje. Šiuo laiku yra sustojęs adresu 4424 So. Washtenaw avenue. Žadėjo prisirašyti prie klubo.

Prie užkandžių dirbo Arlauskienė, klubo pirmininko žmona. Ji kepė kugelius ir dirbo sušilusi, nes O. Piknienė negalėjo dirbti, ba jos vyras, taipgi klubo narys, staigiai susirgo. Ji turėjo ligonį prižiurėti.

Žagariečiai taipgi nematė linksmojo Gražulio. Jis irgi serga. Linkiu greitai pasveikti Pikniui ir Gražuliui.

Reikia pasakyti, kad žagariečių Klubo parengime viskas išėjo kogeriausia, ir tas jų vakaras prabėgo kaip viena valanda su visomis linksmybėmis.

—Kor. Barbora Gurskienė

J. Blabas išeina savanoriu į jureivius

Roseland. — Šiomis dienomis išeina į jureivius (Navy) Juozapas Blabas, 21 metų sunus Juozapo ir Stellos Blabų, 10715 So. Michigan avenue, tavern savininkų.

Drg. J. S. Blabai yra seni Naujienų rėmėjai ir skaitytojai, draugiški ir rimti biznieriai. Jie išauklėjo iš išleido į mokslą sunų.

Kadangi trys diktatoriai stengiasi visą pasaulį pavergti ir kadangi Amerika kariauja prieš tuos diktatorius ir jau milionai Amerikos vyrų grumiasi su diktatoriais, tai ir J. Blabas nusitarė stoti savanoriu į jureivius.

—Senas Petras

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Garsinkitės "N-nose"

Išeina į kariuomenę Albinas Rawot

Šiomis dienomis į Dėdės Samo tarnybą išeina Albertas Rawot. Jis yra Jono Rawot, Progress Krautuvės, 3222 S. Halsted street (Bridgeporte) patarnautojo, sunus. Albertas yra linksmas ir geras jaunuolis.

Tėvui sunku su sunum skirtis ir liudna, bet sunus sako: Neliudėk, tėve, kai šalis mane šaukia. Kuris myli gimtąją šalį, to priešo kulka neįveikia, o kai aš laisvę iškovosiu, tada linksmas namo pas savuosius sugrįšiu.

Tad ir aš linkiu tėvui Jonui neliudėti, o jaunam kareiviui linkiu stiprybės ir sveikam sugrįžti pas mus.

—Barbora Gurskienė

Baigė Aukštąją Mokyklą

Jerry Bartkus, 3825 S. Kedzie Ave., sausio 28 d. 1943 m. su labai gerais pažymėjimais baigė Kelly High School. Jis yra talentingas ir gabus jaunuolis, mėgėjas muzikos, sporto ir karakteringas literatas. Toliaus jis irgi mano lankyti mokyklą, kad prasilavinus kokio nors amato ir įsigyti aukštesnį muzikos mokslą.

Jo jauniausia sesuo Lillian jau antrą metą lanko Kelly aukštąją mokyklą ir taip jau gabi ir sąmoninga lietuvaitė.

Jo vyriausias brolis Alex Bartkus gruodžio mėnesį 1942 m. buvo paimtas į kariuomenę ir dabar tarnauja Texas valstijoj. Jis, budamas 17-kos metų amžiaus, baigė aukštąją mokyklą ir po to įstojo Northwestern Universitetą ir baigė su labai gerais pažymėjimais. Alex Bartkus yra muzikos ir sporto mėgėjas, tat ir armijoje jis buvo paaukštintas korporalo laipsniui ir ten jis yra kariuomenės beno mokytojas ir libratas.

Jų tėvai, p-ai Bartkai, užlaiko maisto krautuvę ir pagal sėną įpratimą jie vieni, be vaikų pagalbos, atlieka savo pareigas. Nes kuomet vaikai lankė mokyklą, jie mažai ką galėjo gelbėti, o užbaigus, dabar turi kitus uždavinius atlikti. Bet jie neliusta, nes žino, kad kiekvieno gyvenimas yra savotiškas.

— K-tas.

Baigė Aukštąją Mokyklą

Lorraine Power (Pauris), 3015 W. 38th Pl., duktė Petro ir Marės Paurisų. Ji yra tik 18-kos metų amžiaus ir sausio 28 d. 1943 m. su geriausiais atžymėjimais ji baigė Kelly High School.

Lorraine yra karakteringa, mandagi ir graži lietuvaitė. Ji, kaip tik pabaigė aukštąją mokyklą, tuoj gavo Post Office darbą ir dabar vakarais ji mano lankyti Englewood biznio kolegiją.

Taip jau ji yra sporto, mokslo mėgėja ir sąmoninga lietuvaitė. Be savo mylimų tėvų ji dar turi tris seseris: Dorothy, Lillian ir Marian. Jos visos yra pasiekusios mokslus, turi gerus užsiėmimus ir nuoširdžiai santykiauja. Tai yra tikrai pavyzdinga ir gerai nusiteikusi šeima.

— K-tas.

Naujienų Metinis KONCERTAS

ŠEKMADIENĮ,
Vasario 28 d.
SOKOLŲ SALĖJE
2337 So. Kedzie Avenue

Smerkia Dienraštį "Tribune"

Pereitą sekmadienį, sausio 31 dieną, Midland viešbuty, Chicagoje, įvyko Chicagos Industrial Union Council mitingas. Ši organizacija susidaro iš C. I. O. unijų atstovų.

Tarp kitko mitingas priėmė rezoliuciją, kuri pasmerkia Chicagos dienraščio "Tribune" atakas prieš Amerikos pirklybinio laivyno įgulas.

Rezoliucija vadina kalbamo dienraščio atakas klastingomis ir piktomis, kurios patarnauja Ašies interesams.

Mitinge kalbėjo senatorius Pepper iš Florida valstijos. Jis įspėjo susirinkusius, kad šaly yra nemažas sentimentas prieš organizuotus Amerikos darbininkus. Jis ragino įmonių darbininkus padaryti artesnį kontaktą su ukių darbininkais.

Tikisi 1,000,000 Tonų Laužo

William McFetridge, laužo ir liekanų rinkimo direktorius Chicagos srity, sako, kad per pirmus šešis 1943 metų mėnesius norima surinkti metalo laužo Chicagoje 1,081,000 tonų.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Seredomis nuo pietų, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)

Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų.
3241 S. Halsted Street
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir aukušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110.
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS:
4729 So. Ashland Ave.
— 2-ros lubos —
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso Valandos:
Nuo 10—12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Aezidencijos telefonas BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
DR. GRACE ILIFF
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2—4 ir 7—9 vak.
Ketvirtadieniais tik pagal sutartį
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija
3417 So. Halsted St.
Tel. LAFAYETTE 7020
Val. 2—4 popiet, 7—8:30 vak.
Sekmadienį pagal sutartį.

Telefonas YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4
Šventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. RADCLIFFE 7885

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849
Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia—
Šauk KEDzie 2868.
VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirt. 6—9 vak.
Penktad., Šeštad. 8:30—9:30 vakaro.
Sekmadienį pagal susitarimą.

DR. MARGERIS
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 2
ir nuo 6 iki 8.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.
Phone YARDS 7299

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas
127 N. DEARBORN STREET
Kambarys 1431—1434.
Telefonas CENTRAL 4411-2
Namų ofisas:
3323 SO. HALSTED STREET
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį.

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso Tel. CENTRAL 1824
Valandos: 9 ryto iki 4 popiet.
Pirm. ir Ketv. iki 8 val. vakaro.
Namų Tel. ABErdeen 4774.

Chicago Lithuanian Society
CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kulturos Draugija.
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas Canal 0117

VALDYBA:

K. KAIRIS, prezidentas — K. AUGUSTAS, iždininkas
P. J. RIDIKAS, vice-prezidentas — K. P. DEVEIKIS, trustisas
V. MANKUS, sekretorius — P. MILAŠEVIČIUS, trustisas
P. MILLER, finansų sekretorius.
DR. MONTVIDAS, Dr-jos Daktaras, K. GUGIS, Dr-jos Advokatas

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS PASTOGĖS

PRANEŠIMAS

Jau pereitą savaitę šiame skyriuje buvo minėta, jog Chicagos Lietuvių Draugijos metinis susirinkimas, įvykęs sausio 12 d., priėmė Lietuvių kulturos draugijos konferencijos pasiulymą pakelti vienu doleriu metines nario duokles. Rezoliucija, kurią sakyta konferencija pasiulė, o metinis Chicagos Lietuvių Draugijos susirinkimas priėmė, skamba taip:

"Kadangi dėl karo susidarė tokios sąlygos, kurios, kiek galima numanyti, padidins apsirgimų ir mirtingumo skaičių narių tarpe, tai šioji Lietuvių kulturos draugijų konferencija, susirinkusi spalių 25 d. 1942 m. Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., Chicago, Ill., ragina Chicagos Lietuvių Draugiją uždėti po vieną dolerį per metus specialių duoklių kiekvienam nariui."

Lietuvių kulturos draugijų, taip sakant, rekomendacija buvo metiniame susirinkime priimta didele balsų dauguma (už pasiūlymą balsavo maždaug tris kartus daugiau, negu prieš). Savo eiliniame susirinkime Chicagos Lietuvių Draugijos Valdyba nutarė visiems nariams išsiuntinėti pranešimą apie duoklių pakėlimą. Tas pranešimas, kurį kiekvienas narys gaus, skamba taip:

Chicagos Lietuvių Draugija savo metiniame susirinkime, įvykusiame Masonic Temple (1547 N. Leavitt St., Chicago, Ill.) sausio 12 d. 1943 m. nutarė nario metines duokles pakelti vienu doleriu. Tas nutarimas liko padarytas atsižvelgiant į tą faktą, kad daugelis apsaugos įmonėse, dirbančių darbininkų pirmą kartą susiduria su mašinomis ir kitais įtempto karo darbo keblumais. Dėlei to įvyksta daug nelaimių ir susižeidimų. Be to, liko pastebėta, kad mirtingumas laipsniškai didėja ne tik ginkluotose jėgose (Jungtinių Valstijų ginkluotose jėgose yra per 200 musų narių), bet ir civilių gyventojų tarpe. Nėra mažiausios abejonės, kad didėjantis dėl karo įtempimas civilių gyventojų tarpe palies musų narių sveikatą. Štai kodėl visai naturalu tikėtis, kad Draugijai teks pakelti padidėjusias išlaidas ryšium su išmokėjimu ligos pašalpų ir pomirtinių.

Chicagos Lietuvių Draugija yra įsitikinusi, kad padidindama nario metines duokles vienu doleriu ji įstengs pakelti tas padidėjusias išlaidas, kurios, kaip numatoma, turės dėl karo padėties susidaryti ateityje.

Valdyba:
C. Kairis,
P. J. Ridikas,
V. Mankus,
K. M. August,
P. Milaševičius,
P. Miller,
K. P. Deveikis.

KODĖL?

Kitoje vietoje Dr. A. Montvidas gana plačiai apibudina pašalpinių draugijų problemą, butent, ką jos turi daryti dabartiniais nepaprastais laikais.

Iš skelbiamų statistinių davinių yra aišku, kad karas tiesiogiai ir netiesiogiai palies beveik visas, o gal ir visas musų pašalpines organizacijas.

Tiesiogiai palies tas organizacijas, kurios turi daugiau ar mažiau narių ginkluotose jėgose (armijoje, laivyne, aviacijoje ar kur kitur). Netiesiogiai palies sekamu budu: civilių gyventojų gyvenimas pasidarė labiau įtemptas, labiau intensyvis. Tenka sunkiau dirbti, mažiau bėra laiko ilsėtis. Prisidėjo daug rupesčio, o ypačiai tiems, kurių vaikai yra paimti į armiją.

Nėra reikalo ir aiškinti, kad tie dalykai neigiamai veikia žmones sveikatos atžvilgiu. Atsparumas ligoms pas juos mažėja. Be to, dažnai įvyksta nelaimių, nes dažnai be tinkamo patyrimo tenka dirbti prie visai naujų mašinų.

Kad taip iš tiesų yra, mes matome iš apdraudos kompanijų pranešimų. Tokius pat faktus skelbia ir įvairių miestų gyventojų sveikatos statistikos biurai. Pagaliau ir musų organizacijos tatai žino ir jaučia.

Pašalpinės organizacijos žino, kad susirgimų skaičius didėja; jos žino, kad ir mirtingumas auga.

O jeigu taip, tai reikalinga ir stvertis atatinkamų ir priemonių, kad ateityje butų galima išvengti daug didesnių nemalonumų.

Imkime paprasą pavyzdį: jeigu kokia mašina truputį sugenda, bet niekas nėbando jos tuoj sutaisyti, tai tas sugedimas darosi vis didesnis ir didesnis ir pats sutaisymas laipsniškai vis labiau brangsta.

Tas pat atsitinka ir su organizacija, jeigu nebandoma laiku apsižiurėti ir tinkamai pasiruošti, kad butų galima nugalėti susidarę keblumai.

Jau dabar yra pastebiama, kad ligonių skaičius didėja. O tai reiškia, kad ir išlaidos didėja. Toms didėjančioms išlaidoms padengti ir buvo pakelti mokesčiai, — vienas doleris per metus kiekvienam nariui. Vadinasi, pakeliama tik apie aštuoni centai per mėnesį. Tai visai nedaug, o tuo tarpu tas pakėlimas tiek sustiprins draugiją, kad ji lengvai galės nepaprastas ir dėl karo susidariusias išlaidas pakelti.

NAUJAS NARYS

Šių metų pradžia visai nebloga: iki vasario 1 d. į draugiją įsirašė 37 nauji nariai!

Atsižvelgiant į dabartines aplinkybes, tai visai neblogas rekordas.

Naujai įsirašiusių narių sąrašą paskelbsime kitą kartą. Šia proga paminėsime tik p. Joną Baltrušaitį, apie kurį J. T. rašo sekamai:

Jonas Baltrušaitis

Čia noriu Chicagos Lietuvių Draugijos narius supažindinti su p. Jonu Baltrušaičiu, kuris laiko savo siuvyklą adresu 2959 S. Emerald Ave. Jis taiso senus ir siuva naujus drabužius. Jis yra ne tik geras siuvėjas, bet ir šiaip labai draugiškas ir malonus žmogus. Dabar jis ir musų didžiulės šeimos narys.

P-as Baltrušaitis jau 8 metai kaip laiko savo siuvyklą. Patariu į jį kreiptis biznio reikalais, — busite patenkinti.

ROCKFORD, ILL.

Kulturos draugijos naujoji valdyba

Rockfordo Lietuvių Kulturos Draugijos metinis susirinkimas įvyko sausio 15 d. Buvo renkama nauja valdyba. Liko išrinkti: pirmininku J. Kudzma, vicepirm. O. Sinkevičienė, protokolų raštininku J. Basevičius, finansų sekretorium K. J. Barzdukas, iždo globėja M. Anderson. —**K. J. Barzdukas.**

GARY, IND.

Išrinko naują valdybą

Gary Lietuvių Kulturos Draugijos metinis susirinkimas įvyko sausio 17 d. Buvo renkama nauja valdyba. Liko išrinkti šie asmenys: pirmininku Kazimieras Purvinis, vice-pirm. John Vaitkus, rašt. John Mikėnas, fin. rašt. G. Petraitis, iždo globėjais Olga Jucis ir St. Kuch, maršalka Tony Kazlauskis.

Susirinkimas baigėsi 5 val. po pietų, o po to prasidėjo šiaip draugiškas pasižmonėjimas, — užkandžiai ir alutis.

Buvo laukiama svečių ir iš Chicagos, tačiau dėl nežinomų priežasčių neatvyko.

Apie kulturos draugiją tenka pasakyti, jog ji jau penki metai kaip gyvuoja. Ji pusėtinai sustiprėjo tiek nariais, tiek ir finansais.

Pravartu čia bus priminti, kad viena iš labiausiai pasidarbavusių narių, butent, p-ia Prokuratienė nelabai smagiai jaučiasi: jos abu sunųs jau armijoje. Chester Prokuratas per penkerius metus ėjo kulturos draugijos raštininko pareigas ir buvo labai veiklus narys.

Linkiu abiem jaunuoliam geros kloties ir laimingai grįžti.

J. A. Grakey

Naujienų Metinis KONCERTAS
Vasario 28 d.
SOKOLŲ SALĖJE

Winston Churchill kalbasi su Louise Anderson, kuri yra WAAC narė ir kuri konferencijos metu Kasablankoje ėjo stenografės pareigas. Anderson yra kilusi iš Denver, Colo. *(Acme Telephoto).*

PAŠALPOS DRAUGIJŲ PROBLEMOS KARO METU

Pašalpos draugijos buvo ir tebėra populiarės pas Amerikos Lietuvius. Jos buvo ir tebėra kulturos, socialio gyvenimo ir apsaugos nelaimėj branduoliai. Panaikink ateivių pašalpos draugijas ir jų gyvenimas pasidarys pilkas, tuščias ir kartais tragiškas. Jos pastatė svetaines ir įsteigė kulturinius centrus. Chicagos Lietuvių Tautiškos kapinės, vertos dabar kelių šimtų tukstančių dolerių, buvo įsteigtos draugijų. Pittsburgho draugijos turi, rodos, penkias svetaines. Lietuvių draugijos Baltimorėj, Philadelphijoj, Grand Rapids ir kitur irgi didžiuojasi savo centrais. Kas rengia koncertus, teatrus, balius ir piknikus, jei ne pašalpos draugijos? Pašalpos ligoj, laidotuvės ir pomirtinių išmokėjimas eina per metų eiles. Tautos, kulturos ir labdarybės reikalais visi kreipiasi į pašalpos draugijas.

Reikia atsiminti, kad tas draugijas įsteigė ateiviai daug metų atgal. Po pareito karo ateivybė tapo suvaržyta ir apribota. Mažai kas beatvyksta iš Europos. Čionykščiai lietuviai sensta ir laipsniškai miršta. Jaunąją, čia gimusiąją kartą, nelengva suartinti su senąja. Vis dėlto daryta ir daroma pastangų gauti jaunimo į pašalpos organizacijas. Stanmbesnėms draugijoms šitoje linkmėje sekėsi geriau. Pav., Chicagos Lietuvių Draugija jau turi virš tukstančio jaunų narių. Tačiau užėjo karas ir nemažas skaitlius tų narių išėjo ir išeis į karinę tarnybą. Ji žymiai pavyzdingesnė sveikatai ir gyvybei, negu civilis gyvenimas. Vienos draugijos už savo narius-kareivius pačios moka duokles, kitose moka giminės, draugai arba patys kareiviai. Kurie iš jų žus arba mirs, tų pomirtinės turės buti išmokėtos. Kurie iš jų apsirgs Jungtinių Valstybių ribose arba grįš apsirgę bei sužeisti iš kitų kraštų, tiems ir sirgimo pašalpos turės buti mokamos. Taigi visos draugijos, ypatingai stambesnės, kurios turi nemažai jaunų vyrų, turi iš anksto pasirupinti savo fondais. Jei nėra kitokių šaltinių įplaukas padidinti, narių duoklės turi buti pakeltos.

Net ir tos draugijos, kurios jaunų vyrų neturi, bus karo paliestos. Jų išlaidos ligoj pašalpomis ir pomirtinėmis jau didėja ir dar didės. Atminkime, kad karą laimėti pasiryžome ne tik noru, o ir darbu. Dirbame visi tą, ką mokame ir kiek tik išgalime. Dažnai dirbame ilgiau ir ryžtingiau, negu normaliais laikais. Ilgos darbo valandos, skurba, nerupestingas maitinimasi, miego nutraukimas ir rupesčiai apie į tarnybą išleistus sunus mažina atsparą. Daugelis grįžusiųjų ir darbus turi chronines širdies, inkstų, cirkuliacijos arba kitas ligas. Nedirbant arba menkai dirbant, tos ligos nebuvo pastebėtos, jos tartum nekenkė. Kada ir ryžtingai dirbame ir dar priedines pareigas litosu laiku einame, atsparumas sumažta. Todėl apsirgimų ir mirčių reikia tikėtis daugiau. Ilgiems poilsiams, vakacijoms ir pasilepinimams dabar ne laikas, jeigu norime karą laimėti.

Be to, ir susižeidimai įvyksta gana dažnai. Mat, nauji darbininkai turi stoti į darbus, su kuriais jie nėra apsipratę. Seni įgudę amatininkai moka apsisaugoti. Senas langų plovėjas neapsvaigs ir vargiai paslys. Įgudęs darbininkas neįkiš pirštų į mašiną. Darbininkai, kurie per daugelį metų dirbo viename amatę, o dabar išeina į kitą, dažniau susižeidžia. Visos draugijos šią problemą jaučia ir turi buti pasiryžusios ją išspręsti. Kurios neišspręs laiku, tos turės užsidaryti arba netikėtai apkrauti narius stambiais asesmentais. **Dr. A. Montvidas**

Radio

DAINUOS ALDONA GRIGONIS, DALYVAUS DĖDĖ VAITEKUNAS IR KITI

Primintina Radio klausytojams užstatyti savo radio šiandien, antradienį, 7tą valandą vakare ant stoties WGES ir pasiklausyti gražaus ir įdomaus radio programo, leidžiamo pastangomis ir lėšomis Peoples Furniture Co. krautuvės. Girdėsite gražių dainelių, smagios muzikos, juokų, žinių, patarimų ir pranešimų. Galėsite smagiai ir įdomiai valandėlę praleisti.

— **Rep. XXX**

Afrikoj sušaudytas nacių šnipas

SĄJUNGININKŲ ŠTABAS. Š. Afrika, saus. 31 d. — Šiandien tapo sušaudytas nacių šnipas, kuris veikė Alžire.

Karo teismas nacių šnipui buvo suruoštas ketvirtadienį.

Teisiamam atimtas laipsnis.

— Demokratų senatorius McKellar atsisakė balsuoti už Ed. Flynną. Nesitikima surinkti pakankamai balsų Flynnui patvirtinti ministeriu.

RAUMENŲ GĖLIMAI, SKAUSMAI?

Greitai palengvina tuos skausmus Pain-Expelleris, kuris yra stebėtinu linimentu ir kurį naudoja tukstančiai žmonių. Virš 18 milijonų bonkučių parduota, kas liudija jo naudingumą. Reikalaukit tikrojo Pain-Expellerio su Inkaru ant dėžutės.

PAIN-EXPELLER

KODĖL KENTĖTI DĖL KOJŲ? **D-RO Blasczynskio** Gyduolės gaunamos vaistinėse, pagelbės Jums! BOROCYL Milteliai nuo niežėjimo, perdidelio prakaitavimo, prasto kvapsnio ir užkrėtimo odos, iššaukiančios atleto koją. BOROCYL skystis lengvoms žaizdoms, nuo perštėjimo, nudegimo, susižeidimų ir visokių odos ligų.

BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. **Tel. BRUNS. 7209**

RISTYNĖS CICERO STADIUM
19TH ST. IR LARAMIE AVE. (52nd Ave.), CICERO.
Penktad., Vasario-February 5th, 1943

MAIN BOUT 60 MIN. LIMIT ONE FALL.
MAURICE TILLETT (Angel) France. Wt. 276 — Vs. — **IRON MAN TALUN** Polish Giant 6 ft. 9 in. tall Wt. 303

SEMI FINAL 30 MIN. LIMIT ONE FALL.
RAY STEELE Former Champion. Wt. 218 California — Vs. — **ADOLPH GOEBBELS** Milwaukee. Wt. 220

SPECIAL BOUT 30 MIN. LIMIT ONE FALL.
FRANK WILZER Chicago Butcher. Wt. 232. — Vs. — **BILL BARTUSH** Lithuanian Champion (Roseland) Wt. 245.

OPENING BOUT 30 MIN. LIMIT ONE FALL.
RUDY HOFFMAN Physical Culture Instructor Wt. 204. — Vs. — **GEORGE MACK** Rough Chicago Slav Wt. 205

TIKIETAI PARDAVIMUI:
Fun Club, 2131 So. Cicero Ave., Phone CICero 6739
Korecek Hardware, 6237 Cermak Rd., Phone BERwyn 6827.
Citizen, 2206 S. Austin Blvd., Phone CICero 555.

Dabar pradėk taupyti dėl Income Tax'ų, kuriuos reikės mokėti kovo 15, 1943.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Jusų sutaupos apdraustos iki $5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR INVESTMENT — INSURED — UP TO $5000

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM — MEMBER

Remkite Lietuvišką Žyduką.
NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR CO.—WHOLESALE
4707 So. Halsted St.
Tel. BOUlevard 0014

KAM REIKALINGI PINIGAI
DUODAM ANT MORGIČIŲ UŽ
4½%
BE JOKIO VARGO
Mokam 3% už padėtus pinigus.
TURTAS VIRŠ $6,000,000.00
Atsargos fondas virš $700,000.00
Chartered and Supervised by U. S. Government. Member of Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

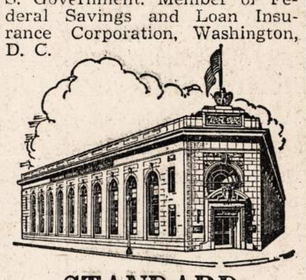

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Manager
4192 Archer Ave.
Tel. VIRginia 1141

PILIETYBĖS
Pamokų Knygutė
Antra laida—1942.
Parašyta Adv. CHARLES P. KAL.
"The Basic Principles of Democracy and Citizenship"
Ši knygutė tinkamai pritaikinta lengvam supratimui suaugusiems žmonėms, ir yra nevienas nepiliečiams reikalinga prisirengti prie pilietybės kvotimų, bet ir piliečiams dėl platesnio žinojimo apie Suvienytų Valstijų valdžią. Joje yra 92 klausimai su atsakymais lietuvių ir anglų kalbose, kurie yra pritaikinti prie dabartinio tautos reikalingumo. Knygutės kaina yra 35 centai.

Charles P. Kal

Adv. CHARLES P. KAL
6322 S. Western Ave.
CHICAGO, ILL.

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom fornišius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatome anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Šaukite Tel. VICTORY 0066

★ **FOTOGRAFAS** ★
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
—IŠ STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

DIDELĖ KRAUTUVĖ
Rakandų, Radio ir Jewelry
Viskas po vienu stogu
Jos.F.Budrik
INCORPORATED
3241 So. Halsted Street
TEL. CALUMET 7237
BUDRIKO RADIO PROGRAMAI
WCFL, 1000 kil. nedėlios vak. 9 val
WHFC, 1450 k. ketvergais 7 v. vak

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
$6.00 per year in Canada
$6.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj,	
Metams	$6.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Gailestis ar apgavystė?

Stockholme, kaip praneša vienas Amerikos korespondentas, esąs gautas Vokietijos laikraščio "Muenchener Nachrichten" numeris, kuriame jo redaktorius, Dr. Horst Michale, rašo, kad Vokietija turėjusi pasiduoti 1939 metais, užuot kentėjusi tai, kas jai tenka dabar iškentėti Šiaurės Afrikoje, Rževe, Stanlingrade, Luebecke ir Rostocke.

Tai labai keistas straipsnis nacių laikraštyje, ir dar keisčiau, kad vokiečių cenzura ne tiktai jį praleido, bet ir leido jam pasiekti Švediją, kad užsienyje žmonės galėtų jį perskaityti.

Paduodamas straipsnio turinį, korespondentas toliau sako, kad jame parašyta, jogei karas buvęs reikalingas, bet Hitleris padaręs klaidą, tinkamai nepasiruošdamas kovai su Anglija. **"Šešių metų pasiruošimas buvo nepakankamas karui"**, rašo editorialo autorius, Dr. Horst Michale.

Šita jo kritika Hitlerio ir apgailestavimas, kad Vokietija nepasidavė 1939 metais, yra daugiau negu įtartini. Ar tik nebus čia nacių švindelis?

Butų gerai, kad korespondentas pasiteirautų, ar "Muenchener Nachrichten" numeris su tuo straipsniu buvo skleidžiamas pačiame Muenchene ir bendrai Vokietijoje. O gal jisai buvo atspausdintas **tiktai "eksportui"**, kad užsienis manytų, jogei Vokietija jau prilipo liepto galą ir nori pasiduoti, tuo tarpu kai tikrumoje Hitleris rengia naują didelį smugį prieš Jungtines Tautas?

Pasakymas, kad Vokietija stojo į karą, nepakankamai pasiruošusi ir kad jos kentėjimai dabar esą toki baisųs, jogei butų buvę jai geriau padėti ginklą pačioje karo pradžioje arba karo visai nepradėjus, reiškia **viešą prisipažinimą, kad karas yra pralaimėtas!** Neatrodo, kad nacių valdžia jau butų prie to priėjusi.

Visi pranešimai iš kariaujančiųjų ir neutralių šalių sako, kad Hitleris dabar deda didžiausias pastangas sumobilizuoti bent du milionu naujų kareivių per šią žiemą ir pavasarį ir gauti iš okupuotųjų šalių kelis milionus darbininkų Vokietijos karo pramonėms — su tikslu, kai orai pasitaisys, padaryti milžinišką puolimą kuriame nors fronte ir tuo budu laimėti kovą. Tiesa, vokiečiai dabar traukiasi įvairiose vietose Rusijoje, kaip kad jie darė pereitą žiemą. Bet reikia neužmiršti, kad pirmame Pasaulio Kare vokiečiai įvykdė 1918 m. garsųjį pasitraukimą iki "Hindenburgo linijos", o paskui padarė baisią ataką prieš francuzus ir anglus — ir tik per menką truputį savo priešų nesutriuškino!

Jeigu Hitleris šiandien ruošiasi kirsti panašų smugį Rusijoje, Balkanuose (prieš Turkiją), Ispanijoje (prieš Gibraltarą) arba prieš Britų Salas, tai jam butų labai naudinga **savo priešus užmigdyti**, įtikinant juos, kad Vokietija jau "kojų nebepavelka" ir gali greitai susmukti. Šitokiam tikslui tas Muencheno laikraščio straipsnis kaip tik ir tiktų. O kitokios prasmės jisai neturi.

Flynn'o kandidatura ištraukta

Edward J. Flynn prašė prezidentą jo kandidaturą į pasiuntinius Australijai ištraukti ir prezidentas prašymą išpildė. Tai pirmas stambus Roosevelto susirėmimas su senatu naujame kongrese ir pirmas nepasisekimas.

Senatas parodė savo "galią" prezidentui, pasipriešindamas jo nominuotam demokratų partijos šului į svarbią diplomatinę vietą. Tiesa, senatas dar nebalsavo, ar Flynn'ą patvirtinti, ar ne; bet opozicija jo paskyrimui buvo tokia stipri, kad dauguma balsų, veikiausia, butų buvusi prieš jį.

Flynn'o paskyrimą smerkė ir senatoriai, ir laikraščiai — daugelis net tokių laikraščių, kurie paprastai prezidento politiką remia. Spauda jį kaltino sutepus savo vardą, panaudojant miesto (New Yorko) plytas kiemui išgrįsti savo privatinėje rezidencijoje. Nors kaltinamasis su miestu atsiteisė ir nebuvo patrauktas tieson, bet jisai buvo tardomas ir pusėtinai apsiskandalino. Laikraščiai sakė, kad asmuo, kurio reputacija yra šitaip sugadinta, į diplomatus netinka.

Edward J. Flynn buvo demokratų partijos nacionalinio komiteto pirmininkas. Tur but, dėlto jį priešai taip "išgarsino". Kiti politikieriai pridirba daug didesnių "zbitkų", ir niekas nieko nesako. Bet gerai, kad tas ergelis senate pasibaigė.

APŽVALGA

PROF. A. SENNO KNYGELĖ APIE LIETUVIŲ KALBĄ

Anglų kalba neseniai pasirodė labai geras veikalėlis, parašytas Pennsylvania Universiteto profesoriaus, Alfredo Senno, apie lietuvių kalbą: **"The Lithuanian Language"**. Išleido Lietuvių Kulturinis Institutas.

Knygelė tik 44 puslapių, bet joje pasakyta labai daug. Rašė ją specialistas, kalbų žinovas.

Prof. Alfred Senn, beje, yra šveicarietis, kuris Lietuvą taip pamėgo, kad joje apsigyveno ir per devynerius metus dirbo Lietuvos Universitete. Jisai ne tiktai gerai išmoko lietuvių kalbą (daug geriau, negu dauguma lietuvių), bet susipažino su jų papročiais ir jų istorija.

Savo knygelėje prof. Senn parodo, kokią vietą užima lietuvių kalba tarpe kitų "indo-europinių" kalbų. Tarp kitko, autorius išaiškina tą mįslę, kurią ne vienam lietuviui uždavė dažnai girdimas pasakymas, kad lietuvių kalba esanti labai artima mirusiai senovės Indijos kalbai, Sanskritui. Kokiu budu galėjo atsirasti giminystė lietuvių su indėnais? Kai kurie lietuvių rašytojai (pav. Dr. J. Šliupas) iš to kalbų panašumo padarė išvadą, kad lietuviai kitąsyk gyveno Azijoje ir iš tenai atėjo į šiaur-vakarinį Europos kampą, prie Baltijos juros.

Dalykas, pasirodo, yra paprastesnis. Žiloje senovėje, tarp 3,000 ir 1,500 metų prieš krikščionybės erą, dideliame plote, kuris prasideda nuo šių dienų Francuzijos ir driekiasi į rytus per centralinę Europą į gilumą Azijos, buvo vartojama **"pirmykštė indo-europiečių kalba"**. Laikui bėgant, šita kalba suskilo į 12 ar 13 šakų, kurių viena buvo **pirmykštė baltiška kalba**, o kita — **indo-iranų arba arijų kalba.**

Iš senovės baltiškos kalbos išsivystė **lietuvių** kalba (ir taip pat latvių, kurų ir senprusių), o iš indo-iranų arba arijų kalbos išsivystė **sanskritas** (ir taip pat senovės persų kalba ir avesta).

Tokiu budu lietuvių kalba ir sanskritas yra "pusseserės", nes jų motinos, baltiškoji kalba ir ariškoji kalba, buvo "sesers".

Kaip sakėme aukščiau, pirmykštė baltiškoji kalba buvo viena iš senosios indo-europiškos kalbos šakų arba "dukterų". Indo-europiškoji kalba turėjo ir daugiau "dukterų". Vieną jų minėjome — arijų arba indo-iranų kalbą. Kitos "dukters" buvo šios: keltų kalba (iš kurios kilo airių ir velšių kalbos), senoji teutonų kalba, liguriškoji kalba, itališkoji kalba (iš kurios kilo lotynų kalba), graikų, albanų, Trakijos-Frygijos kalba, slavų kalba, armėnų kalba, tochariškoji kalba ir, kiti dar prideda, indo-hittitų kalba.

Senovės baltiškoji kalba, kaip matome, stovi lygiomis su senovės **teutonų** kalba, iš kurios kilo vokiečių, švedų, danų, anglosaksų, olandų ir kelios kitos kalbos. Ta baltiškoji kalba taip pat buvo "sesuo" senosios **slavų** kalbos, iš kurios išsivystė rusų, lenkų, serbų ir t.t. kalbos.

Todėl lietuvių kalba yra "pusseserė" vokiečių kalbai, anglų kalbai, rusų kalbai ir daugeliui kitų kalbų, kurios yra vadinamos "indo-europiškomis". Tačiau vienos iš tų kalbų pasikeitė, amžių eisenoje, daugiau, o kitos pasikeitė mažiau. Lietuvių kalba ir sanskritas keitėsi palyginti nedaug. Jose paliko daug panašumo savo **"prokalbei"**, pirmykščiai indo-europiškai kalbai. Štai dėlko lietuvių kalba ir sanskritas, nors kiekviena jų turi kitą "motiną", yra artimos viena antrai.

Rusų ir vokiečių kalbos jau yra nutėjusios daug toliau nuo pirmojo savo kamieno (senosios indo-europiškos kalbos); o anglų kalba — dar toliau. Anglų kalba, be to, priėmė daug žodžių iš kitos (itališkos) šakos kalbų: lotynų ir francuzų.

Prof. Senn parodo, kaip tos kalbos, laikui bėgant, keitėsi. Knygelėje yra įdėtas ir įvairių lietuvių kalbos tarmių—žemaičių, aukštaičių ir dzukų — žemėlapis. Žodžiu, visais atžvilgiais tai labai naudingas leidinys.

Norintieji jį užsisakyti privalo kreiptis šiuo adresu: Lithuanian Cultural Institute, 73 W. 104th Street, New York, N. Y.

RUSIJA DU KARTU BUVO ARTI PRAŽUTIES

"Naujienos" nuolatos pabrėžia, kad sąjungininkai privalo kiek galėdami remti Rusiją jos kovoje prieš nacių karo mašiną. Neperseniai "Naujienose" buvo įdėtas tuo klausimu ilgas redakcinis straipsnis.

Kad Rusijai reikia pagalbos, liudija štai koki Chicagos dienraščio "Daily News" žodžiai, pasakyti editoriale, sausio 30 d.:

"Rusija, iš kitos pusės, buvo nepaprastai smarkiai spaudžiama, ir jos paskutinio laiko pasisekimai neprivalo uždengti nuo musų akių tiesą, kaip arti, bent dviejuose atsitikimuose, Rusija buvo prie visiško ir neatitaisomo pralaimėjimo ('utter and irrevocable defeat').

Tas laikraštis yra geriau painformuotas, negu daugelis kitų laikraščių, nes jo leidėjas, pulk. Fr. Knox, yra Amerikos valdžios narys. Jisai sako, kad Rusija bent dvejetą kartų tik per plauką išsigelbėjo nuo žlugimo.

Jai padėjo išsigelbėti gaunami iš sąjungininkų tankai, lėktuvai, sunkvežimiai ir kitoki karo pabuklai. Iki pereitų metų pabaigos Amerika ir Anglija nusiuntė sovietams: **4,600 lėktuvų, 5,800 tankų ir 81,000 motorinių vežimų** (neskaitant maisto, drabužių, vaistų ir t. t.).

Jeigu Rusija, gavusi šitą pagalbą, vistiek bent dvejetą kartų ką tik nebuvo visiškai sumušta, tai galima įsivaizduoti, kas su ja butų atsitikę, tos pagalbos negavus. Tačiau pavojus Rusijai dar nepraėjo, ir sąjungininkų parama jai šiemet, gal but, bus labiau reikalinga, negu pernai arba užpernai.

BOLŠEVIKIŠKAS ŽIOPLYS

Dėl "Naujienų" editorialo apie reikalingumą pagalbos Rusijai, komunistų Bimba šitaip puola "Naujienų" redaktorių:

"Kaip jis niekino ir pludo tą didįjį kraštą, tą didžiąją šios šalies talkininkę, taip tebeplusta ir tebeniekina."

Tai bimbiška tiesa ir logika.

"Naujienos" niekuomet didžiojo Rusijos **krašto** neniekino ir nepludo. Kad Rusija didelė, tai nėra jai nei pagyrimas, nei papeikimas. Yra daug mažų šalių pasaulyje, kurių nuopelnais žmonijos progresui visi gėrisi.

Rusijos **žmonėms** "Naujienos" visuomet reiškė giliausią simpatiją. Nuo to laiko, kai Rusija stojo į karą, "Naujienos" sakė ir tebesako, kad Rusiją reikia remti, kaipo **karo talkininkę**, nepaisant to, kad jos nepritaria jos politikai.

Už tai, kad mes kritikuojame Rusijos **valdžios politiką**, tai Bimba prasimano, jogei mes "niekiną" ir "plustą" Rusijos kraštą! Tik žioplys gali neatskirti politikos nuo žmonių ir jų krašto. Ir tik besąžiniškas melagis gali vadinti kritiką "niekinimu" arba "pludimu".

Tos politikos inagis, deja, yra pats Bimba. Jau šis vienas faktas aiškiai liudija, kokios ji rūšies.

Sovietų valdžia išvengtų bent 90% kritikos, jeigu ji tokius humbugierius, kaip Antanas Bimba, kurie vartoja jos autoritetą savo žulikiškam darbui, pasiųstų šunims šėko piauti!

Prezidentas Rooseveltas ir premjeras Churchill laiko spaudos konferenciją su korespondentais Kasablankoje, Afrikoje. Jie paskelbia jungtinių tautų nusistatymą, kad su ašies partneriais bus kovojama tol, kol jie besąlyginiai pasiduos. *(Ame Tel.)*

Naciai tyli apie Afrikos frontą

BERNAS, Šveicarija, saus. 31 d. — Nacių lyderiai nė vienu žodžiu vakar per radiją neužsiminė apie Afrikos frontą, sako Šveicarijos laikraščiai.

Goebbels ir Goering nė vienu žodžiu neužsiminė apie stiprėjančią sąjungininkų karo jėgą rytuose.

Italijos spauda pastebi Berlyne susidariusią nejaukią nuotaiką dėl kalbų ir bombardavimų.

Brazilijoj tarėsi aktingi admirolai

WASHINGTON, D. C., saus. 31 d. — Brazilijoj, prezidento Roosevelto atsilankymo proga, aukšti Amerikos ir Brazilijos generolai tarėsi apie pasekmingesnę kovą prieš "ašies" valstybes. Laivyno vadų tarpe buvo visiškas sutarimas.

Brazilijoj prezidentas Rooseveltas paskelbė memorandumą spaudai apie pasitarimus su prezidentu Vargas.

Rooseveltas patenkintas plintančiu Amerikos aviacijos transportu.

Prašo skirti nuo "idealios" žmonos

MIAMI, Fla., saus. 31 d. — Leidėjas Barnarr MacFadden prašo teismą atskirti jį nuo žmonos Mary Williamson, kurią jis vedė prieš 31 metus.

1913 metais MacFadden Londone pareiškė, kad Mrs. Williamson yra "ideališkiausias" moters tipas. MacFadeno laikraštis jai įteikė karalienės karuną.

Šiandien MacFadden tvirtina, kad jojo "ideališka" žmona nesugyvenama. Jiedu turėjo šešis vaikus.

— Archibald MacLeish apleido Informacijos Įstaigą. Jis prižiurės kongreso knygyną.

LIETUVA! KELKIS!

St. Miščikas-Žiemys

(DVIEJŲ DALIŲ REALYBĖ)

(Tęsinys)

DALIS II.

XIV. TEISMAS

—Klausyk, Brone, — tarė paslaptingu balsu Antanina. — Tu manęs neįtikinsi... Veltui darbas... Aš pasiruošus... Tu pamatysi, aš nei vienos ašaros neišliesiu prieš šautuvus atsistojus... Bet aš nenoriu, supranti, nenoriu daugiau su tėvais matytis!.. Tesužino jie viską vėliau... kada jau viskas baigta... Sakyk, ar galima jų prašyti, kad jie tėvams nepraneštų? Ar jie paklausys?

—Antanina, Antanina... Kodėl tu save kankini? Juk tu pati sau įsikalbėjai ligą... Kas tave teis mirti?..

—Aš žinau, tu nori mane raminti...

—Nieko panašaus, aš tuo tvirtai tikiu!

—O Sidabrėlis? Juk tu ir sakei, kad tvirtai tiki, jog nesušaudys...

—Sidabrėlis kas kita... jis vyras... Jį slapstanties sugavo... Jis buvo kuomet susišaudė...

—Gerai, bet pas jį nei ginklo, nei atsišaukimų nerado, o pas mane rado....

—Nejaugi dėl vieno atsišaukimo šaudys? Nesąmonė.

—Ar mažai jie žmonių visai nekaltai sušaudė? Dėl nieko, vien iš keršto...

—Taip, bet sakau, nori tikėk, nori netikėk, jog tave nešaudys, dargi bausmės nepadidins... Blogiausiu atveju paliks tą pačią.

—Netikiu...

Ir Antanina netikėjo.

Ištisas dvi paras ji nemiegojo, svarstė, galvojo, ginčijosi su Brone ir Bronė aiškiai matė, jog Antanina jau mirus, joje jau nėra gyvybės, ji neįstengtų dabar dargi nuo musės atsiginti ir visas proto jėgas įtempus tik tam, kad sugalvotų budą, kuriuo galėtų sušvelninti tėvams smugį ir bendrai namiškiams.

Bronė sekė kiekvieną Antaninos žingsnį, gestą pasisukimą ir įsitikino, jog ji iš tiesų nesudrebės atsistojus prieš budelių šautuvų vamzdžius. Jei kas nors jai pasakytų, jog tėvai tik už metų kitų tesužinos kas su ja atsitiko, ji dargi linksmutė eitų mirti...

Tėvų klausimas nustebė mirties baimę.

Vieną naktį pamačius, jog Bronė nemiega, ji pakuždomis paklausė:

—Brone, tik tu nepyk... Sakyk, ar galima prašyti, kad jie mane išvežtų šaudyti Kaunan ar Vilniun? Tuomet butų galima pasakyti tėvams, jog perveža į kitą kalėjimą ir baigta... Jie nieko nesuprastų... Ar negalima?..

—Bet, Antanina, susimildama...

—Tu manęs neramink!—perkirto nerviškai Bronę Antanina. — Tu tik atsakyk man į klausimą: ar galima?

—Galima, žinoma, galima!—bent tuo norėdama nuraminti draugę pasakė Bronė.

—Tai puiku! — tarė dargi nudžiugus Antanina. — Tu, nepyk, Brone, kad aš tave taip kankinu... Pati supranti... man sunku... Sakau, aš nebijau mirti... man jaunystės negaila... Negaila, jog mažai nudirbus reikia žuti.. Bet... Pati supranti... aš nenoriu tėvams tokio smugio suteikti... Jie man buvo geri... Tu nežinai, kaip mane tėvelis myli... Jis sutiktų už mane gyvybę paaukoti...—Ašaros riedėjo per jos išbalusį, nuvargusį veidą. — Man dargi smagu pagalvojus, jog mirsiu už tėvynę, už savus žmones... Aš visuomet svajojau mirti už tėvynę... Žinoma... pati supranti... dar tik mergaitė buvau... Nors ir svajojau apie mirtį už tėvynę, niekad neįsivaizdavau, jog tai įvyks taip greitai... Juk aš gyvenimo veik nepajutau... Tu pati žinai... Naivi mergaitė buvau... Norėtųsi dar pagyventi! Išgerti gyvenimo taurę iki dugno... Bet ką padarysi... Aš tau sakau, tu tikėk manimi. Aš drąsiai stosiu prieš juos... aš neverksiu!... Aš mirdama sušuksiu: "Kelkis, Lietuva!" Bet tėvai... tėvai... Kad bent jie taip greitai nesužinotų....

Bronė ramino, bučiavo Antaniną norėdama parlaužti jos įsitikinimą, bet nesisekė.

Visą naktį juodvi apsikabinusios verkė, o mėnulis, prasiskverbęs pro apkaustytą langą, žaidė jų išbalusiuose veiduose vaivorykštės spalvomis riedančiose ašarose...

—Taip, mirti nelengva... — tarė paryčiui Antanina, — bet kuomet supratai, jog mirties neišvengsi, reikia ją didvyriškai sutikti!..

Pasirodžius pirmiems saulės spinduliams, įėjęs į kamerą puskarininkas pasakė Antaninai:

—Pasiruoškite! Šiandien jusų teismas!..

(Bus daugiau)

Juozas J. Hertmanavičius

Saulės šeima ir jos kaimynai

(Tęsinys)

Planetų Orbitai Milijonais Mylių

(milijonus nežymint)

Merkuras — 87.96926; Venera — 67.2; Žemė — 92.9; Marsas — 141.5; Ceres — 257; Jupiteris — 483.2; Saturnas — 885.9; Uranus — 1,782.2; Neptunas — 2,792.6; Mėnulio gi orbitas aplink žemę yra vos 238,857 mylių.

Orbitas Neptuno, sudarantis 2,792,600,000 mylių, duoda mums vaizdą, saulės kolonijos. Bet nei saulė, nei kitos žvaigždės nestovi vietoj, bet nuolat keliauja erdvėje spiralio formoje. Bet žvaigždžių gravitacija palaiko grupių žvaigždžių tamprius kelius. Kur jos keliauja, tuo įdomaujasi astronomai.

Planetos sukasi, kaip ratai ant savo ašių

Sukimasis planetų ant savo ašių sudaro dieną ir naktį, o jų kelionė orbitu, — jų metus ir jų sezonus.

Apsisukimą ant savo ašies planetos atlieka sekamai:

Merkuras per 88 dienas; Venera — nežinia; Žemė 23 v. 56 m. ir 4:09 sek.; Marsas 24 v. 22.58 sek.; Ceres — nežinia. Jupiteris — 9 v. 50 m. iki 9 v. 55 minučių; Saturnas — 10 v. 14 m. iki 10 v. 38.5 m.; Uranus — 10.7 valandas; Neptunas — 15 valandų, tikrai nežinia; Mėnulis — 27 d. 7 v. 43 m. 11.5 sekundas.

Iš to matyt, kad ne visos planetos lygiai greit sukasi ant savo ašių, ir todėl jų dienos ir naktys yra nelygaus ilgio.

—o—

Apskaičiavimai čia paduoti yra paimti iš prof. Harlow Shapley, direktoriaus Harvard Observatorijos, o suteikti dėl Modern Scientific Knowledge of Nature, Man and Society, 1929 metais.

—o—

Visos žvaigždės atrodo lygios didžiu

Nakties laiku žiurint į žvaigždyną, visos žvaigždės ir planetos atrodo amerikoniško dolerio didžio, ar panašiai. Tik mėnulis atrodo nepalyginamai didelis; o dienos laiku atrodo kaip koks visatos karalius, — didokas, karštas.

Bet vienodumą didžio žvaigždžių ir planetų musų reginy sudaro skirtingas jų tolumas ant žemės. Kokią svarbą atstumas turi ant išvaizdos didžio, mes žinome iš patyrimo. Žiurint iš 45 lubų namo į žmones gatvėje, jie atrodo kaip skruzdėlės. Tuo pačiu budu tolimi daiktai atrodo mažais, o artimi dideliais. Mėnulis atrodo didelis, nes jis yra gana arti žemės, o saulė dėl tos pačios priežasties. Saulė yra artimiausi žvaigždė nuo žemės.

Šviesos saikas

Tolumas saulės šviesos nuo viens kito dar matuojamas mylių saiku; bet tolumą žvaigždžių matuoti mylių saiku nėra patogu, nes skaičius mylių butų per didelis. Todėl čia jau matuojama šviesos saikų.

Patikrinta, kad šviesa keliauja 186,000 mylių į sekundą. Todėl 60 sykių daugiau į minutę; 60 sykių daugiau į valandą; 24 sykius daugiau į dieną; o 365 sykių daugiau į metus. Taigi, patogiau yra matuoti tolumas žvaigždžių sekundomis, minutėmis, valandomis, dienomis ir metais, negu skaitlinėmis mylių.

Žinoma yra, kad artimiausi žvaigždė, išėmus saulę, yra atstu nuo žemės 4 šviesos metų. Jeigu skaityti myliomis, tai tarpas tarp žemės ir saulės butų tik 2 colių atstume, o artimiausi žvaigždė 4 mylių. Dabar matuojant erdvę šviesos saikų, artimiausi žemei žvaigždė yra keturis šviesos metų tolumoj.

Galaktiškos sistemos teorija.

Šių dienų astronomų nuomone žvaigždės laikosi grupėmis, anglai sako "clusters". Mums matomas žvaigždynas sudaro beveik apskritą grupę, per kurią matoma šviesi juosta, kurią mes vadiname Paukščių Keliu, o anglai — Milky Way. Beveik vidury tos grupės randasi saulės sistema. Jeigu žiurėtume į tą žvaigždyną iš šono, tai jis atrodytų plokščias, kaip laikrodėlis. Kitos grupės, kaip štai Pleides; šviesios dujos kaip Nebula Oriono; planetiška nebula, kaip štai žiedo nebula Lyna, sudaro kelias grupes, artimai Milky Way, ir tą nuovoka galaktiškos sistemos, formoje plokščio laikrodžio suorganizuotų žvaigždžių dabar yra bendrai priimta tyrinėtojų visatos.

Ir yra manoma, kad toliau erdvėj randasi kitos Galaktiškos sistemos, ir musų galaktiška sistema sudaro vieną iš daugelio visatų. Tą artimiausią mums žvaigždyną mes paprastai vadiname dangumi.

Tolumas kaimyniškų žvaigždžių

Įvairiais budais apskaičiuotas tolumas apie 300 žvaigždžių, artimiausių saulei, iš kurių vos kelios randasi atstume nuo saulės vos dešimt šviesos metų. Atstume 130 šviesos metų Hyades, gerai žinoma grupė žvaigždžių. Atstume 600 šviesos metų randasi Orion grupė, susidaranti iš šviesos milžinų. Panašiame atstume randasi Scorpio-Centaurus grupės, Pleiades ir žvaigždės Didelio samčio.

Daug toliau randamos yra grupės žvaigždžių Hercules grupė, 33,000 šviesos metų atstumoje yra artimiausi iš tų stebėtinų žvaigždynų. Trečia dalis tos kamuoliškos sistemos dabar žinomos, randasi atstume 100,000 šviesos metų, o tolimiausi žinoma grupė yra virš 200,000 šviesos metų, o diametras visos žinomos sistemos kamuoliškų grupių yra apie 300,000 šviesos metų. Tai yra erdvė su kunais iki šiam laikui žmogaus protu pasiekiama. Manoma, kad jų spinduliai pasiekia žemę. Tai "Cosmic Rays".

Žvaigždžių didumas

Nors žvaigždės mums atrodo visos amerikoniško dolerio didumo, o kitos, ir labai milžiniškos, yra plika akia nematomos, didumas kai kurių didesnių yra išmieruotas.

Gerą pavizdį didumo, palyginus su saule, duoda žvaigždė Beelgeuse. Šita žvaigždė beveik visai užpildytų orbitą Marso, o jos diametras išneša 260,000,000 mylių. Kadangi saulės diametras išneša vos 864,100 mylių, reiškia virš 260 sykių saulė yra mažesnė, negu Betelgeuse.

Betelgeuse randasi grupėje Oriono, ir šviečia šviesiai rausvai. Raudona žvaigždė Antares, Scorpio grupėje, yra dar didesnė. Dauguma tolimiausių žvaigždžių, kurios yra silpnai matomos per didžiausius teleskopus, manoma esančios lygiai didžios ar didesnės.

Tokia tai milžiniškai didelė yra mums žinoma erdvė, kurioje Saulės šeima sukurė savo koloniją.

Pabaiga

Vos keli tik dalykai, čionai pažymėti, parodo kaip įdomi yra astronomija. Artimesnis susipažinimas su astronomija žymiai praplėstų musų mąstymo ratą, ir nustumtų daug tuščių senovės samprotavimų apie pasaulį, dangų, žemę ir žmogaus svarbą visatoje.

Rugsėjo 20, 1942 m.
Chicago, Ill.

(GALAS)

A. † A.

JONAS NARBUTAS,
gyveno 1531 N. Wood St.
Tel. Brunswick 8124

Persiskyrė su šiuo pasauliu sausio 31 d., 1:40 val. ryto, 1943 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Liet., Kasemių apskr., Erzvilkio parap., Daugelių km.

Paliko dideliame nuliudime moterį Marcelę, po tėvais Oškaitaitę, 2 dukteris, Marion Malone, jos sunų Gordon, ir Frances; 2 brolius: Pranciškų ir Izidorių; seserį Rozaliją Berkelis, švogerį Juozapą, pusseserę Rozaliją Buksnienę ir šeimą, pusbrolį Louis Alex ir šeimą ir daug kitų giminių.

Priklausė prie Šv. Cicilijos draugijos.

Kunas pašarvotas kopl., 1735 Wabansia Ave. Laidotuvės įvyks trečiadienį, vasario 3 d., 8:30 val. ryto iš kopl., į Šv. Mykolo parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Jono Narbuto giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę lieka,
Moteris, Dukterys, Broliai, Sesuo, Pusseserė, Pusbrolis.

Laid. Direkt. Lachawicz ir Sunai, Tel. CANAL 2515.

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietam, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

PASKOLOS DAROMOS
ANT 1-MŲ MORGIČIŲ
GREITAI IR PIGIAI MĖNESINIAIS ATMOKĖJIMAIS

MUTUAL FEDERAL
SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas:
CANAL 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS
SEKRETORIUS.

ONA BUKAUSKIENĖ,
po tėvais Marcinkevičiutė

Persiskyrė su šiuo pasauliu vasario 1 d., 6:00 valandą ryto, 1943 m., sulaukus pusės amž., gimus Kaišedorio apskr. Žežmarių parap., Beautlonių kaime. Amerikoj išgyveno 28 metus.

Paliko dideliame nuliudime švogerį Antaną Bukauską, sesers šeimą Bronislavą, Tamošių, Anelę ir Marijoną Galinskus, pussserę Marijoną Kmieliauskienę ir šeimą ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kunas pašarvotas Antano M. Phillips kopl., 3307 Lituanica Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtad., vasario 4 d., 1:00 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėta į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Onos Bukauskienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę lieka:

Švogeris, Sesers Šeima, Pusseserė ir Giminės.

Laid. Direkt. Antanas M. Phillips, Tel. YARDS 4908.

Reikalauja Pakelti Pieno Kainas

Pereitos savaitės gale iš Washingtono į Chicagą sugrįžo Paul Potter, Associated Milk Dealers viršininkas. Washingtone jis reikalavo, kad Kainų Administracijos Ofisas leistų Chicagos pieno kompanijoms pakelti puse cento kainą kvortai pieno. Chicagos pieno kompanijos laukia atsakymo iš Washingtono.

Naudoja sovietų įsteigtą stovyklą

Vokiečiai be atodairos gaudo vadinamus "spekuliantus", kurie drįsta vykti maisto ieškoti.

Dabar esą nustatytą piniginių bausmių netaikyti "spekuliantams", bet nusikaltusius siųsti į darbo stovyklą. Laikraštis mini bolševikų įsteigtą stovyklą Palemone, šalia Kauno, kurią dabar naudoja naciai.

Priverčiamieji darbai truksią tarp trijų ir šešių mėnesių. Už nelegalią prekybą busią baudžiami net mirtimi.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

GROSERNĖ, ELEKTRIKINĖ REFRIGERACIJA, etc., įsteigta virš 15 metų. Geriausias pasiulymas paims. Bargenas tam, kuris veiks greit. 5 kambariai, maudynė.
CHARLES G. VOELKER,
5306 SO. UNION AVE.

BEAUTY SHOP PARDAVIMUI arba mainymui. Įsteigta virš 12 metų. Geroj biznio apylinkėj.
Grovehill 1320

DELIKATESŲ KRAUTUVĖ PARDAVIMUI; daro po $50 per dieną. Gera proga porai padaryti pinigų. Yra 4 kambariai, vonia, geru šildoma. Charles G. Voelker, 6756 Wentworth ave.

AUTOS—TRUCKS WANTED
Automobilių ir Trokų Reikia

NORIU NUPIRKTI 20 KARŲ šią savaitę. Plymouth, Chevrolet, Ford arba kitokių lengvesnių karų 39, 40, arba 41 metų. Mokėsiu gerą kainą —CASH.
REPUBLIC 4615.
JOHN OKSAS.
4942 So. Western Avenue.

LOANS
Paskolos

SKOLINAM PINIGUS
ant firmų morgičių. $800 iki $10,000. už 4% palukanų.
Gaukite musų apskaičiavimą dykai.
JOHN O. SYKORA
2411 South 52nd Avenue
Telefonas CICERO 453

COAL—WOOD—OIL
Anglys—Malkos Aliejus

VISI KALBA APIE "REINER'S Olga Smokeless, Dustless Pocahontas Coal." Tai yra švariausios, karščiausios, su daug lump, labai mažai pelenų. Ir dėl geriausių Stoker Anglių telefonuokit GROvehill 1000, J. J. Bagdonas, atstovas
REINER COAL COMPANY.

WHOLESALE FURNITURE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MOKĖDAMAS CASH—
už rakandus sutaupysite nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur Pašaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus.
ALIŠAUSKAS, SUNUS,
6343 So. Western Ave.,
Chicago, Ill. Tel. REPublic 6051

SUSIRINKIMAI

SLA 36-tos KUOPOS mėnesinis susirinkimas bus trečiadienį, vasario 3, 1943, Chicagos Liet. Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare. Nariai kviečiami dalyvauti.
A. Kaulakis, fin. rašt.

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS Apšvietos susirinkimas įvyks antradienį, vasario 2 d., 1943 m., 7:30 val. vak. Jonistų svetainėj, 814 W. 33 St., Chicago, Ill. Draugijos narės malonėkite skaitlingai dalyvauti susirinkime, nes bus išduoti raportai iš dr-jos veikimo. Kviečia
Valdyba

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

MOTERŲ IR MERGINŲ PRIE KARIŠKŲ DARBŲ
18 iki 60 metų amž.

AR JŲS NORITE PADĖTI TALKININKAMS LAIMĖTI KARĄ, KUOMET JIE STENGIASI VISAME PASAULYJE IŠLAISVINTI ŽMONES IŠ PRIESPAUDOS, DIRBDAMOS 8 VALANDAS Į DIENĄ, 6 DIENAS Į SAVAITĘ, PER 3 MĖNESIUS LAIKO?

Šis karas yra jusų karas. Dėdė Samas prašė mus atlikti didesnį darbą gaminant kenuotą maistą Armijai. Mes galime tai padaryti, jeigu jųs mums pagelbėsite.

PATYRIMAS NEBUTINAS.

Pradžioj alga
55c. Į VALANDĄ,
ir laikas ir pusė
už viršlaikį.

GEROS DARBO SĄLYGOS, O GATVĖKARIAI PRIVEŽA PRIE PAT MUSŲ DURŲ.

CAMPBELL SOUP COMPANY
(CENTRAL DIVISION)
1643 W. 47th St.
ARBA
2550 W. 35th St.

==200==
MERGINU
17 IKI 45 METŲ
Dienos ir naktų darbui
VALANDOS
7:15 v. ryto iki 3:45 popiet
3:45 v. popiet iki 12:15 v. ryto
Patyrimas Nebutinas
INSERTERS
WRAPPERS
ENCLOSERS
FEEDERS ant MAŠINŲ
BOX FILLERS
Valandų ir šmotų darbas.
Atsineškite Social Security numerį. Jeigu jaunesnės negu 18 metų, atsineškite gimimo certifikatą.
W. F. Hall Printing Co.
4600 Diversey
Employment Dept.

REIKALINGA MERGINA pagelbėti prie namų darbo, 2 vaikučiai; nuosavas kambarys, gera alga, darbas nuolatinis. Šaukite INDependence 4338.

HOTEL MAIDS
NUOLATINIS DARBAS. KREIPKITĖS Į HOUSEKEEPER'S OFFICE,
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 SHERIDAN ROAD

MERGINŲ
dirbti musų suknelių dirbtuvėje kaipo sortuotojos. Patyrusios arba nepatyrusios. Malonios darbo sąlygos. Gera mokestis, nuolatinis darbas. KORACH BROTHERS, 913 W. Van Buren St.

JAUNA MERGINA, GERAI MOKANTI SKAIČIUOTI. Malonios darbo sąlygos. Gera proga.
KORACH BROTHERS,
913 W. Van Buren St.

MERGINŲ, LENGVAM MACHINE SANDING darbui.
1740 N. Maplewood.

REIKIA MERGINŲ PRIE skrybelių priruošimo ir floor girls ir moterų, gera alga, malonus darbas, patyrimas nereikalingas.
MADISON HAT, INC.,
65 E. So. Water St. 22 aukštas.

REIKIA MERGINŲ Į VAISIŲ išdirbystę, nuolatinis darbas, mokestis gera.
STANDARD FRUIT PRODUCT CO.
401 N. Paulina St.

REIKALINGA ATSAKANTI MOTERIS valymo ir skalbimo darbui. Yra elektros washeris; $3.50 į dieną. Šaukit Midway 2169 po 6 val. vakaro.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

Operatorku
SINGLE NEEDLE
PRIE GERESNIŲ RAYON SUKNELIŲ.
Išimtinai aukštos šmotų darbo ratos ir BONUS'AI.

DEMESIUI!
MOTERŲ IR ŠEIMININKIŲ.
JŲS ESATE REIKALINGOS INDUSTRIJOJ.
Mes išmokysime jus siuti ant jėga varomų mašinų musų šviesioje, oringoje dirbtuvėje.
MINIMUM ALGA GARANTUOTA.
SMOLER BROS., Inc.
2300 Wabansia Ave.

OPERATORKŲ PRIE SKALBIAMŲ SUKNELIŲ.
Patyrusių, single needle ir special operatorkos gali uždirbti aukščiausią algą. Geros darbo sąlygos. Pastovus darbas. 404 SO. RACINE.

MOTERŲ
Valymui ir matron darbui. Kreipkitės į Employment Office, 3rd flor
MARSHALL FIELD and CO.,
State ir Washington Sts.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

VYRAI
Jums Nebereikia Pirmesnio Patyrimo, kad Kvalifikuoti Save Sekančiai Pozicijai
BOOK PILERS
LOADERS
BUNDLERS
SACKERS
TRUCKERS
CAR UNLOADERS
VALANDOS
7:15 val. ryto iki 3:45 popiet
3:45 popiet iki 12:15 ryto.
11:15 popiet iki 7:15 ryto.
W. F. Hall Printing Co.
4600 DIVERSEY
Employment Dept.

RAILROAD
freight handlers, mašinistų pagelbininkų, roundhouse darbininkų, tiltų ir budinkų pagelbininkų, storehouse darbininkų, vagonų mazgotojų, bėgių darbininkų.
KREIPKITĖS
C., B. & Q. R. R.
547 WEST JACKSON BLVD.
Room 200.

REIKALINGAS INDŲ PLOVĖJAS į kafeteriją; gera mokestis.
3465 So. Morgan Street.

REIKIA BENCH MAŠINISTŲ—
MECHANIKŲ, ASSEMBLERS, TOOL ir DIE DIRBĖJŲ
Aukščiausia alga, dienų ir naktų darbas—100% Defense Plant.
MERRIMAC 0200

REIKIA VYRŲ Į SANDELĮ (warehouse), patyrusių su troku ir shipping. Nuolatinis darbas.
SPERRY and HUTCHINSON CO.
c/o Midland Warehouse.
1500 SO. WESTERN AVE.

REIKIA SIUVĖJO IR PROSYTOJO. Nuolat darbas. Atvykit tuoj.
2525 West 63rd Street,
PROSPECT 9511.

REIKALINGI VYRAI Į VAISIŲ išdirbystę. Nuolatinis darbas.
STANDARD FRUIT PRODUCT CO.
401 N. Paulina St.

REIKIA DARBININKŲ 45—55 metų senumo. 60c. į valandą pradžiai. Patyrimas nebutinas.
707 West 49th Place.

VYRŲ, 45 METŲ IR SENESNIŲ dirbti odos dirbtuvėje.
SAM J. GRELLER and CO.,
229 So. Market St.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

VYRŲ, DRAIVINTI TROKUS ir mokytis upholstering amato. Pastovus darbas. Gera mokestis.
ACE UPHOLSTERING CO.,
4027 ELSTON AVE.,
Tel. JUNiper 0163.

VYRŲ
Porterių ir šlavykų. Kreipkitės Employment Office, 3rd floor,
MARSHALL FIELD and CO.,
State ir Washington Sts.

Dieninių Porterių
REGULIARIAM PORTERIO DARBUI. PASTOVUS DARBAS. GERA MOKESTIS.
THE FAIR STORE
State ir Adams Sts.

REIKIA VYRŲ
Gerai apmokamiems darbams. Nereikia patyrimo. Geriausia proga prasisiekti toliau.
100% WAR PRODUCTION.
2743 West 36th Pl.

DARBININKŲ
72½c. į valandą
Laikas ir pusė už viršlaikį.
APMOKAMOS ATOSTOGOS.
Senioriteto teisės, apdrauda ir kitokia pašalpa. Nuolatinis darbas kariuomenės maisto industrijoj. Gatvėkarių ir eleveiterių transportacija
AGAR PACKING PROVISION CORP.
4057 S. UNION AVE.

VYRŲ NUO 17 IKI 45 AMŽIAUS
Hotel laundry, gera mokestis. Maloni aplinkuma.
ALBERT HOLDEN,
SHORELAND HOTEL,
5454 South Shore Drive.

HELP WANTED-MALE-FEMALE
Darbininkų-Darbininkių Reikia

DIRBTUVEI IR RAŠTINEI PAGELBININKIŲ
PATYRUSIŲ clerks, akuratiškų skaičiuotojų, Typists, stenografisčių
MECHANIKŲ, abiejų — vyrų ir moterų. Turi turėti savo įrankius.
MESSENGERS. Bendram dirbtuvės darbui karo pramonėje. Gera mokestis ir geros darbo sąlygos.
Jeigu jųs dabar dirbate su aukštu patyrimu karo pramonėje, jums nereikia kreiptis pas mus. Atsineškite įrodymus, kad esate piliečiai ir šį skelbimą. Kreipkitės į—
EMPLOYMENT OFFICE
DIAMOND T MOTOR CAR COMPANY
4401 W. 26th Street

VEDUSI PORA DIRBTI MAŽOJ rooming house. Geri namai—$26 į mėnesį.
63 W. CHESTNUT ST.

REIKALINGA JAUNA PORA. Geri gyvenimui kambariai. Nuolatinis darbas. 23 N. KARLOV AVE.
Tel. Kedzie 1212

REAL ESTATE FOR SALE
Namai ir Žemė Pardavimui

NAMŲ SAVININKŲ DĖMESIUI
Paveskite savo nuosavybę mums, ir jųs gausite greitą, mandagų ir rupestingą patarnavimą. Mes turime daugiau negu 2000 prospektų. Telefonuokite, rašykite arba patys atvykite greit kaip galima.
JOHN O. SYKORA—REALTOR
28 metai Real Estate biznyje.
2411 SO. 52nd AVENUE,
Telefonas CICERO 453.

5 KAMBARIŲ MEDINĖ COTTAGE furnasu šildoma; kieto medžio grindys, 2 karų medinis garažas prie Washtenaw, arti 45th. Kaina $4,500.
GORDON REALTY,
Tel. YARDS 4329.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

FARMOS! FARMOS!
100 akerių su namais, gera žemė, 30 mylių nuo Chicagos.
70 akerių, su namais, gera žemė, 25 mylios nuo Chicagos.
40 akerių, gera žemė, 20 mylių nuo Chicagos.
Šios farmos parsiduoda už cash arba maino ant namų ar bungalows.
Taipgi turime cash pirkėjų dėl visokių formų. Tad kas turite farmą ant pardavimo, matykit ar rašykit
JOSEPH VILIMAS,
6753 S. Rockwell St.
Tel. Hemlock 2323

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMĄ MINĖSIME IŠKILMINGAI

Galima drąsiai tvirtinti, kad Chicagos lietuviai šįmet iškilmingai minės vasario 16-tą, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dieną. Šįmet sukanka 25 metai, kada Lietuva tapo paskelbta nepriklausoma valstybe.

Šią reikšmingą sukaktį Chicagos lietuviai apvaikščios sekmadienį, vasario 14 dieną, vidurmiesčio puikioj salėje, Orchestra Hall, 216 So. Michigan Ave.

Susirinks didelės minios žmonių išklausyti gražią muzikalinę programą, išgirs reikšmingas tiap kitataučių, taip savų, lietuvių kalbas. Reikia pridurti, kad šis musų tautos šventės paminėjimas bus pradžia įsisiubavimo ir koncentravimo spėkų dideliam darbui, pokarinės Lietuvos politikos ir ekonomijos atžvilgiu.

Malonu, kad didelė katalikų srovė, taipgi veiklios socialistų ir sandariečių srovės bendromis jėgomis rengiasi prie darbo gelbėti Lietuvoje brolius ir seses, kurie, baisiam karui siaučiant, vaitoja, nešdami sunkų nacių okupantų jungą.

Amerikos lietuviai, gindami šią šalį nuo priešų, kartu laukia, kaip gervė giedros, kad galima teikti pagalbą savo gimtajama kraštui Lietuvai.

— R. Š.

ĮSPĖJIMAS: NEŠIOKITĖS REGISTRACIJOS KORTELES SU SAVIM

Selective Service raštinė Chicagoje įspėjo pirmadienį vyrus, kurie buvo jaunesni nei 45 metų, kada jie užsiregistravo karo prievolei.

Jie dabar gali buti kiek senesni, bet kai registravosi, tai jie buvo ne senesni, kaip 45 metų.

Štai šie vyrai įspėjami nešiotis su savim visą laiką savo registracijos korteles.

Jeigu tokie vyrai bus sugauti be kalbamų kortelių, tai jiems gręsia sunki bausmė. Bausmė gali buti kalėjimas net iki penkių metų ir piniginė pabauda net iki $10,000.

Atsako Kapitonui Rickenbackeriui

Išgarsėjęs lakunas, kapitonas Rickenbackre, neseniai pasakė kalbą, kurioje nepalankiai palietė unijas.

Į jo kalbą pereitą sekmadienį atsakė R. J. Thomas, automobilių darbininkų unijos prezidentas.

Rickenbacker reikalavo, kad kongresas išleistų įstatymą, kuris prižadėtų darbą kareiviui ar jureiviui, sugrįžusiam iš tarnybos, nežiurint ar jis priklausys unijai, ar nepriklausys. Thomas gi nurodo, kad toks įstatymas jau yra. Jis buvo išleistas prezidentui Rooseveltui raginant. O ir unijos, jų tarpe automobilių darbininkų unija, turi patvarkymus, kurie reikalauja, kad samdytojai sugrąžintų darbus asmenims pašauktiems į karo tarnybą; sugrąžintų jiems darbus, kai jie sugrįš iš tarnybos.

Amerikos Italai Paminėjo Tarnaujančius Amerikos Kariuomenėje

Sekmadienį, sausio 31 dieną, Skyline Atletic Klube, Chicagoje, įvyko susirinkimas. Jį rengė keturios italų organizacijos, butent St. Vito Frateral Aid Association, Society Operaia Agricola, Society Alleanza ir Club Maria Incoronata and San Cristoforo.

Šių keturių draugijų nariai ir narės priskaito 350 jaunų vyrų, kurie tarnauja ginkluotose Amerikos jėgose. Tarnaują yra narių sunųs arba artimi giminės.

Tapo iškelta tarnybos vėliava su 350 žvaigždžių. Iškilmėse dalyvavo apie 1,200 asmenų.

Pranašavo Dar Šaltą Naktį

Sekmadienį lijo. Pirmadienį atsikėlę, Chicagiečiai pajuto gan stiprų šaltį. Dar aršiau pajuto jį, kai teko eiti slidžiais šaligatviais arba slidžiomis gatvėmis. Keletas chicagiečių pavirto ir sunkiai susižeidė. Ir automobilistai turėjo nesmagumo. Tarp kitų automobilistų nelaimė ištiko ponią Mary Fetsis 35 metų, 15535 Myrtle avenue Harvey. Ji tapo sužeista automobilio nelaimėje prie 47 gatvės ir Sangamon st.

Oro biuras pirmadienį pranašavo, kad temperatura naktį antradienį sieks 5 laipsnius aukščiau zero.

Paleido 877 Kalinius Tarnybai Armijoje

Gubernatorius Green pranešė, kad pereitus 1942 metus tapo paleista paroliuf iš Illinois valstijos kalėjimų 877 vyrai kariuomenės amžiaus. Jie buvo numatyti kaipo tinką tarnybai kariuomenėje.

Gubernatorius taipgi paaiškino, kad dar 500 kariuomenės amžiaus vyrų bylos yra peržiurimos. Gal ir jie bus paleisti paroliui ir induktuoti į ginkluotas Amerikos pajėgas.

Naujos Dresių Mados

Šiomis dienomis Chicagoje, Palmer viešbuty, yra paroda plaujamų moteriškų drabužių. Tai naujosios mados busimai vasarai.

Kadangi Karo Gamybos Taryba apribojo medžiagas drabužiams, tai iš teikiamų moteriškėms medžiagų siuvėjai planuoja daugumą jų dresėms siuti, o ne kelnėms, vadinamoms slacks. Reiškia, bus mažiau siuvama slacks. Taip bent planuoja naujų madų gamintojai.

Prezidentas Rooseveltas ir Anglijos premjeras Churchill linksmai nusiteikę Kasablankos konferencijoje *(Acme Telephoto)*

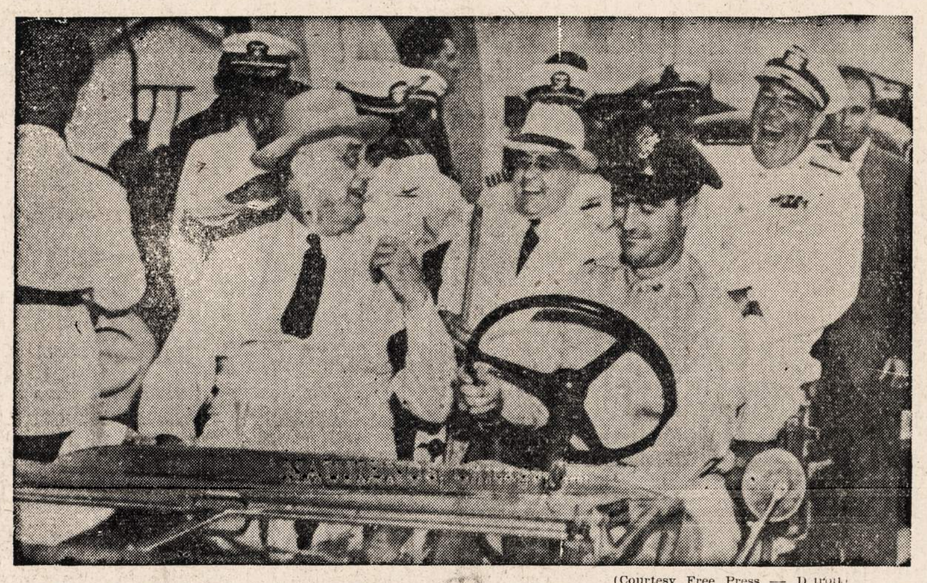

(Courtesy Free Press — Detroit)

Prezidentas Rooseveltas juokauja su Brazilijos prezidentu Getulio Vargas. Sustojęs Brazilijoje, Rooseveltas aplankė militarinius įsitvirtinimo punktus.

Pienininkų Suvažiavimas Chicagoje

Trečiadienį, vasario 3 dieną, Chicagoje prasidės suvažiavimas įvairių pienininkų grupių. Dalyvaus atstovai iš visos šalies. Svarbiausi klausimai, kuriuos svarstys suvažiavimas, lies kooperavimą pienininkų su šalies karo pastangomis. Konferenciją šaukia R. E. Persal, Amerikos Sviesto Instituto prezidentas; C. G. Steele, Nacionalinės Lokalių Pieninių Sąjungos prezidentas, ir John Brandt, Dairy Products Marketing Association prezidentas.

Mažiau Vedybų

Skaičius laisnių, išduotų Chicagoje vedyboms sausio mėnesį šių metų, buvo visu tukstančiu mažesnis šįmet, negu tą patį mėnesį pernai, sako Sidney Summerfield, vedybų biuro vyriausias klerkas. Šįmet sausio mėnesį duota vedybų laisnių 3,007, o pernai tą patį mėnesį buvo duoti 4,236 laisniai.

Suvalgė Du Kiaušinius, O Prarado Keletą Tuzinų

Charles Krause, 1215 North Mason avenue, yra išvežiotojas pieno, kiaušinių ir sviesto. Pirmadienio rytą jis pastatė savo troką prie Madison ir Kedzie gatvių, o pats įėjo į valgyklą pusryčio pavalgyti.

Čia suvalgė du kiaušinius, o kai sugrįžo pas troką, tai surado, kad vagiliai spėjo jo troką iškraustyti. Jie pavogė 25 svarus sviesto ir devynis tuzinus kiaušinių.

15 Metų, Pabėgo Tikslu Armijon Įstoti

Policija ieško Thomas Shugrue, 15 metų vaiko, gyvenusio adresu 1870 Hove street ir lankiusio Waller aukštąją mokyklą. Manoma, jis pabėgęs iš namų tikslu kurioj nors kitoj apylinkėje įstoti į armiją.

Merginos Mokosi Japonų Rungtinių

Chicagos Universitete 24 merginos turi įdomią klasę. Erwin Kahn mokina jas japonų rungtinių jujistu. Kahno aiškinimu, jujistu japonų kalboje reiškia "švelnus menas" (gentle art).

Jį, žinoma, galima vadinti "švelniu", bet tikrovėje išlaužti ranką ar užmušti žmogų nėra švelnus dalykas. Tačiau merginos mokasi šių rungtinių. Vienos jų, pabaigusios mokslą, tikisi įstoti į moterų pagalbinę armiją, o kitos ima pamokas savęs apgynimui.

Ir Kahn aiškina, kad merginos esančios geresnės mokinės, negu vyrai jureiviai, kuriuos jis irgi mokina. Merginos mažiau paisančios pavojaus susižeisti kai mokinasi, todėl greičiau išmoksta "švelnaus japonų meno."

Naujienų Metinis KONCERTAS Vasario 28 d.

Paskelbė Lietuvos Respublikos Dieną

SPRINGFIELD, Ill., vasario 1. — Gubernatorius Dwight H. Green šiandien išleido proklamaciją, paskelbdamas antradienį, vasario 16-tą, kaip Lietuvos Respublikos Dieną, ir patarė minėti ją visoms užinteresuotoms piliečių grupėms. Proklamacija seka:

GOV. DWIGHT H. GREEN

PROKLAMACIJA

Kadangi, Laisvės ir demokratijos principams paskelbė kovą totalitarinės jėgos, kurios tapo priežastimi neapsakomų kančių ir gyvybės nuostolių daugely šalių, ir

Kadangi, Lietuvos Respublika tapo nekalta ginkluotos agresijos auka ir jai gresia pavojus tapti mušių lauku, ir

Kadangi, Laisvų žmonių saugumas ir ateities laimė reikalauja visur atremti tironijos jėgas ir atsteigti savivaldą tų tautų, kurių nepriklausomybė tapo laikinai panaikinta, ir

Kadangi, Antradienis, vasario 16, yra Lietuvos Respublikos nepriklausomybės dvidešimt penkta metinė sukaktis, didelės reikšmės įvykis visiems Amerikos lietuviams gimimu ar kilme,

Dabar, Todėl, aš, Dwight H. Green, Illinois Valstijos Gubernatorius, šiuo skelbiu antradienį, vasario 16, šių metų, kaip Lietuvos Respublikos Dieną visoj Illinois Valstijoj ir prašau visas užinteresuotas grupes, draugijas ir pavienius asmenis minėti tą dieną atatinkamomis apeigomis.

Keletas Jaunų Lietuvių Siunčiama Į Kariuomenės Priėmimo Punktą

Žemiau paduodamas sąrašas vyrų, kurie apleidžia Lokalinę Tarybą No. 21, 2517 West 69th street, Chicago, Illinois, ir vyksta Indukcijai artimoj ateity:

Andrew Casieer Lasky
Fred Walter Bauer
Joseph Anthony Urbonas
Thomas Anthony Filipiak
James Francis Reed
Vit Anthony Mason
Francis John Kelly
George Robert Adams
Arthur Frank Francone
George Joseph Andrews
John Patrick Hannigan
Bruno Paul Gudenas
Anton Gurski
Victor Anthony Ricciuti
Martin Thomas Logsdon
Frank K. Pozero
Eugene Edward Cary
Edmund Paul Kozalk
Joseph Fred Capetto
Leonard J. Paserpsky
Robert Carl Gulde
Niles S. Reid
Frank Emil Izzo
Bruno Joseph Jonikas
George Leonard Eifel, Jr.
Charles James Bailey
Arthur Gerald Davies
Leo Paul Maiewski
William Francis Noonan
Raymond Lloyd
Ernest Anthony Sipotto

Paduotame aukščiau sąraše šios pavardės yra lietuviškos: Joseph Anthony Urbonas, Bruno Paul Gudenas, Anton Gurski ir Bruno Joseph Jonikas.

McKeough Gaus Kainų Administracijos Darbą

Raymond McKeough, buvęs kongresmanas ir kandidatas į senatorius iš Illinois valstijos, artimoj ateity gaus Kainų Administracijos darbą. Jis bus galva Chicagos apskrities kainų administracijos ofiso. Jo ofiso žinioje bus keletas apylinkių valstijų. Darbą pradėsiąs ateinantį trečiadienį, vasario 3 dieną, praneša Chicagos dienraščio "Times" korespondentas iš Washingtono.

Rasta Sušalusi Moteris

Prie Soldier Field vartų pirmadienio rytą rasta sušalusi apie 50 metų senumo moteris. Jos asmenybė iš karto nenustatyta. Policija mano, kad ji buvo palipusi Soldier Field laiptais aukštyn, paskui pavirto ir nugriuvo 50 laiptų žemyn. Matomai sunkiai užsigavo, nestengė atsikelti ir sušalo.

Illinois A.F.L. Valdyba Visa Senoji Išrinkta

Illinois Darbo Federacijos balsų skaitytojai praneša, kad ateinantiems dviems metams Illinois Darbo Federacijos valdyba išrinkta visa senoji. Jos naujas terminas prasidės balandžio mėnesio 1 dieną šių m.

Prezidentu tapo išrinktas Reuben G. Soderstrom, sekretorium-iždininku Victor A. Olander, vice-prezidentais M. D. Cox, John L. Kinsella, Fern R. Rauch, M. J. Whalen, William L. McFetridge, Charles H. Sand, Charles E. Driscoll, Robert G. Fitchie ir Mary McEnnerney. Išrinkti kiti senieji pareigunai.

1943 FEBRUARY 1943
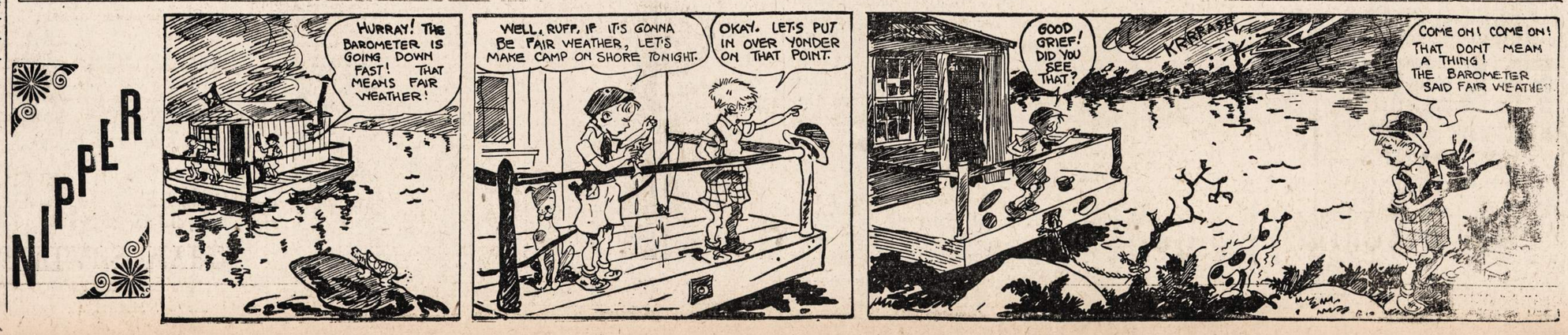
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28